

Arbetsmarknadsutskottets betänkande 2018/19:AU6

Arbetsmarknad och arbetslöshetsförsäkringen

Sammanfattning

Utskottet föreslår att riksdagen avslår samtliga motionsyrkanden, främst med hänvisning till pågående arbete. Motionsyrkandena handlar bl.a. om kompetensutveckling, Arbetsförmedlingen, arbetsmarknadspolitiska program och insatser samt arbetslöshetsförsäkringen.

I betänkandet finns 20 reservationer (M, SD, C, V, KD, L) och 10 särskilda yttranden (SD, C, V, KD, L).

Behandlade förslag

Cirka 80 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2018/19.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut.....	4
Redogörelse för ärendet	7
Ärendet och dess beredning.....	7
Utskottets överväganden.....	8
Framtidens arbetsmarknad.....	8
Kompetensutveckling.....	11
Arbetsförmedlingen.....	13
Arbetsmarknadspolitiska program och insatser.....	16
Kontroll av subventionerade anställningar	19
Arbetsmarknaden för personer med funktionsnedsättning	21
Arbetslöshetsförsäkringen	24
Reservationer	28
1. Framtidens arbetsmarknad, punkt 1 (M).....	28
2. Framtidens arbetsmarknad, punkt 1 (V)	29
3. Kompetensutveckling, punkt 2 (M)	30
4. Kompetensutveckling, punkt 2 (SD)	31
5. Kompetensutveckling, punkt 2 (KD).....	32
6. Arbetsförmedlingen, punkt 3 (M).....	33
7. Arbetsförmedlingen, punkt 3 (KD).....	34
8. Arbetsförmedlingen, punkt 3 – motiveringen (V)	35
9. Arbetsmarknadspolitiska program och insatser, punkt 4 (M)	36
10. Arbetsmarknadspolitiska program och insatser, punkt 4 (C, L)	37
11. Arbetsmarknadspolitiska program och insatser, punkt 4 (KD).....	38
12. Kontroll av subventionerade anställningar, punkt 5 (V).....	39
13. Arbetsmarknaden för personer med funktionsnedsättning, punkt 6 (M).....	41
14. Arbetsmarknaden för personer med funktionsnedsättning, punkt 6 (SD).....	42
15. Arbetsmarknaden för personer med funktionsnedsättning, punkt 6 (C)	43
16. Arbetsmarknaden för personer med funktionsnedsättning, punkt 6 (KD)	44
17. Arbetsmarknaden för personer med funktionsnedsättning, punkt 6 (L).....	45
18. Arbetslöshetsförsäkringen, punkt 7 (M)	46
19. Arbetslöshetsförsäkringen, punkt 7 (SD).....	47
20. Arbetslöshetsförsäkringen, punkt 7 (L)	49
Särskilda yttranden	51
1. Framtidens arbetsmarknad, punkt 1 (C)	51
2. Kompetensutveckling, punkt 2 (C, L)	51
3. Arbetsförmedlingen, punkt 3 (SD)	51
4. Arbetsförmedlingen, punkt 3 (C).....	52
5. Arbetsförmedlingen, punkt 3 (L).....	52
6. Arbetsmarknadspolitiska program och insatser, punkt 4 (SD)	53
7. Arbetsmarknadspolitiska program och insatser, punkt 4 (C).....	53
8. Arbetsmarknadspolitiska program och insatser, punkt 4 (V).....	53
9. Arbetsmarknadspolitiska program och insatser, punkt 4 (L)	54
10. Arbetslöshetsförsäkringen, punkt 7 (KD)	54

Bilaga

Förteckning över behandlade förslag	55
Motioner från allmänna motionstiden 2018/19	55

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Framtidens arbetsmarknad

Riksdagen avslår motionerna

2018/19:296 av Ali Esbati m.fl. (V),

2018/19:794 av Ann-Britt Åsebol och Lotta Finstorp (båda M) yrkande 1,

2018/19:1812 av Marianne Pettersson m.fl. (S),

2018/19:2539 av Peter Helander och Helena Lindahl (båda C) yrkande 2,

2018/19:2807 av Jessica Polfjärd m.fl. (M) yrkande 22,

2018/19:2842 av Martin Ådahl m.fl. (C) yrkande 7 och

2018/19:2883 av Lotta Finstorp m.fl. (M, C, KD).

Reservation 1 (M)

Reservation 2 (V)

2. Kompetensutveckling

Riksdagen avslår motionerna

2018/19:164 av Mattias Bäckström Johansson m.fl. (SD) yrkande 7,

2018/19:1056 av Isak From och Björn Wiechel (båda S) yrkande 3,

2018/19:1081 av Patrik Engström m.fl. (S) yrkandena 1 och 2,

2018/19:2064 av Gulan Avci m.fl. (L),

2018/19:2735 av Camilla Brodin m.fl. (KD) yrkande 21,

2018/19:2807 av Jessica Polfjärd m.fl. (M) yrkande 19,

2018/19:2860 av Solveig Zander m.fl. (C) yrkande 4 och

2018/19:2900 av Jessica Rosencrantz m.fl. (M) yrkande 1.

Reservation 3 (M)

Reservation 4 (SD)

Reservation 5 (KD)

3. Arbetsförmedlingen

Riksdagen avslår motionerna

2018/19:785 av Ann-Britt Åsebol och Elisabeth Björnsdotter Rahm (båda M),

2018/19:1107 av Erik Bengtzboe (M),

2018/19:1127 av Sten Bergheden och Camilla Waltersson Grönvall (båda M),

2018/19:1430 av Josefin Malmqvist (M),

2018/19:1471 av Solveig Zander och Anders Åkesson (båda C) yrkande 2,

2018/19:1837 av Jan Ericson (M),

2018/19:2807 av Jessica Polfjärd m.fl. (M) yrkande 6,

2018/19:2842 av Martin Ådahl m.fl. (C) yrkande 4 och

2018/19:2992 av Christian Carlsson m.fl. (KD) yrkande 9.

Reservation 6 (M)

Reservation 7 (KD)

Reservation 8 (V) – motiveringen

4. Arbetsmarknadspolitiska program och insatser

Riksdagen avslår motionerna

2018/19:1437 av Josefin Malmqvist och Niklas Wykman (båda M) yrkande 4,

2018/19:2027 av Azadeh Rojhan Gustafsson m.fl. (S) yrkandena 1 och 2,

2018/19:2141 av Joakim Sandell m.fl. (S) yrkande 6,

2018/19:2296 av Åsa Lindhagen m.fl. (MP),

2018/19:2595 av Jan Björklund m.fl. (L) yrkandena 5–7 och 9,

2018/19:2660 av Sultan Kayhan (S) yrkande 3,

2018/19:2690 av Roland Utbult m.fl. (KD) yrkande 3,

2018/19:2740 av Leila Ali-Elmi (MP) yrkandena 1 och 2,

2018/19:2807 av Jessica Polfjärd m.fl. (M) yrkande 8,

2018/19:2842 av Martin Ådahl m.fl. (C) yrkandena 5 och 6 samt

2018/19:2992 av Christian Carlsson m.fl. (KD) yrkandena 14 och 19.

Reservation 9 (M)

Reservation 10 (C, L)

Reservation 11 (KD)

5. Kontroll av subventionerade anställningar

Riksdagen avslår motionerna

2018/19:383 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkandena 7–13 och

2018/19:1162 av Joakim Sandell m.fl. (S).

Reservation 12 (V)

6. Arbetsmarknaden för personer med funktionsnedsättning

Riksdagen avslår motionerna

2018/19:182 av Jimmy Loord (KD),

2018/19:693 av Helena Bouveng (M),

2018/19:784 av Ann-Britt Åsebol (M),

2018/19:856 av Carina Ståhl Herrstedt m.fl. (SD) yrkandena 10 och 11,

2018/19:1153 av Malin Larsson och Jasenko Omanovic (båda S),

2018/19:1164 av Ida Karkiainen (S),

2018/19:1466 av Per Lodenius (C),

2018/19:2053 av Jan Björklund m.fl. (L) yrkandena 19 och 20,

2018/19:2327 av Åsa Lindhagen (MP) yrkande 2 och

2018/19:2807 av Jessica Polfjärd m.fl. (M) yrkande 10.

Reservation 13 (M)

Reservation 14 (SD)

Reservation 15 (C)

Reservation 16 (KD)

Reservation 17 (L)

7. Arbetslöshetsförsäkringen

Riksdagen avslår motionerna

2018/19:78 av Magnus Persson m.fl. (SD) yrkandena 2, 3 och 9,

2018/19:621 av Carina Ödebrink och Peter Persson (båda S),

2018/19:660 av Rasmus Ling (MP),

2018/19:781 av Lotta Finstorp (M),

2018/19:860 av Edward Riedl (M),

2018/19:1471 av Solveig Zander och Anders Åkesson (båda C) yrkande 1,

2018/19:1765 av ClasGöran Carlsson och Monica Haider (båda S),

2018/19:2034 av Gulan Avci m.fl. (L) yrkandena 1 och 2,

2018/19:2547 av Rickard Nordin (C) yrkande 2,

2018/19:2680 av Mathias Tegnér och Fredrik Lundh Sammeli (båda S) yrkande 2 och

2018/19:2807 av Jessica Polfjärd m.fl. (M) yrkandena 2 och 3.

Reservation 18 (M)

Reservation 19 (SD)

Reservation 20 (L)

Stockholm den 14 mars 2019

På arbetsmarknadsutskottets vägnar

Anna Johansson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Anna Johansson (S), Erik Bengtzboe (M), Saila Quicklund (M), Magnus Persson (SD), Helén Pettersson (S), Martin Ådahl (C), Ali Esbati (V), Johan Andersson (S), Sofia Damm (KD), Serkan Köse (S), Alexander Christiansson (SD), Leila Ali-Elmi (MP), Maria Nilsson (L), Johanna Haraldsson (S), Hanif Bali (M) och Henrik Vinge (SD).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I betänkandet behandlar utskottet ca 80 motionsyrkanden från den allmänna motionstiden 2018/19 inom områdena arbetsmarknadspolitik och arbetslöshetsförsäkringen.

Förslagen i motionerna finns i bilagan.

Utskottets överväganden

Framtidens arbetsmarknad

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om bl.a. reformer för företagande, tillsättande av en arbetsmarknadskommission och modellen för lönebildning. Utskottet hänvisar bl.a. till att det vidare arbetet med att genomföra innehållet i januariavtalet bör avvaktas.

Jämför reservation 1 (M) och 2 (V) samt särskilt yttrande 1 (C).

Motionerna

Moderaterna anför i kommittémotion 2018/19:2807 av Jessica Polfjärd m.fl. att reformer behövs för att fler ska våga prova på att starta företag eller bli egenanställda (yrkande 22). Partiet anser att sänkta trösklar för att starta och driva företag är en viktig del i att skapa fler och bredare vägar till jobb och förbättra möjligheten till omställning. Förändringar behövs inom en rad områden för att fler företag ska kunna starta och växa i Sverige.

I kommittémotion 2018/19:2842 av Martin Ådahl m.fl. anser Centerpartiet att regeringen bör se över möjligheterna att tillsätta en självständig och opartisk arbetsmarknadskommission för att vidareutveckla den svenska modellen för morgondagens arbetsmarknad (yrkande 7). Partiet anser att det behöver tas ett större grepp om den svenska modellen för att förändra och förbättra regelverket på arbetsmarknaden.

Vänsterpartiet framhåller i kommittémotion 2018/19:296 av Ali Esbati m.fl. att regeringen bör tillsätta en utredning med uppdrag att se över nuvarande modell för lönebildning där den konkurrensutsatta industrin sätter normen för löneökningstakten. Partiet pekar på flera problem med nuvarande modell och menar att dessa behöver belysas i en bred ekonomisk-politisk debatt.

I motion 2018/19:2883 av Lotta Finstorp m.fl. (M, C, KD) förespråkar motionärerna att Sörmland utses till ett pilotlän för samverkansinsatser mellan myndigheter och näringsliv i syfte att minska arbetslösheten bland grupper som i dag står långt ifrån arbetsmarknaden.

Marianne Pettersson m.fl. (S) anser i motion 2018/19:1812 att det finns många utmaningar på dagens arbetsmarknad och att arbetsmarknadspolitiken måste vässas ytterligare. Motionärerna vill se åtgärder för en mer inkluderande arbetsmarknad.

Ann-Britt Åsebol och Lotta Finstorp (båda M) belyser i motion 2018/19:794 situationen för äldre på arbetsmarknaden. Motionärerna anser att det finns ett behov av att förbättra äldres villkor och möjligheter på arbetsmarknaden (yrkande 1).

Peter Helander och Helena Lindahl (båda C) vill i motion 2018/19:2539 se en utredning om insatser för att göra det lättare för företagare att anställa (yrkande 2). Motionärerna framhåller särskilt besöksnäringen som en sysselsättningsmotor som skapar jobb över hela landet.

Utskottets ställningstagande

Utskottet vill inledningsvis framhålla att den svenska arbetsmarknaden under flera år har haft en positiv utveckling. De senaste åren har sysselsättningen och arbetskraften bland både kvinnor och män ökat i god takt. Sysselsättningsgraden, dvs. andelen sysselsatta av befolkningen i arbetsför ålder (15–74 år), uppgick 2018 till 68,5 procent och var den högsta i hela EU. Utskottet noterar med tillfredsställelse att ökningen i sysselsättningsgrad och arbetskraftsdeltagande varit särskilt tydlig hos bl.a. äldre (65–74 år) och utrikes födda, som historiskt sett deltagit i arbetskraften i lägre grad. Samtidigt som antalet personer i arbetskraften har ökat har även arbetslösheten minskat kontinuerligt och uppgick 2018 till 6,3 procent.

Utskottet välkomnar den positiva utvecklingen på den svenska arbetsmarknaden. Samtidigt konstaterar utskottet att utvecklingen till stor del är ett resultat av en stark efterfrågan i ekonomin och en snabbt växande befolkning. Det är viktigt att vara medveten om att de förutsättningar som gällt de senaste åren inte kommer att vara konstanta utan snabbt kan förändras. För en fortsatt positiv utveckling på den svenska arbetsmarknaden är det centralt att arbetsmarknadspolitiken tar sin utgångspunkt i väl genomtänkta politiska reformer.

Utskottet vill betona att även om utvecklingen i vissa delar varit positiv finns det fortfarande stora utmaningar på arbetsmarknaden. Jämförelsevis långa rekryteringstider i näringslivet och höga bristtal enligt Konjunkturbarometern från Konjunkturinstitutet tyder på att det är svårare än vanligt för företagen att rekrytera den arbetskraft de efterfrågar. Även Arbetsförmedlingens arbetsgivarundersökningar visar att arbetsgivarna upplever stor brist på arbetskraft, också inom den offentliga sektorn.

Samtidigt som flera arbetsgivare alltså har svårt att hitta lämplig arbetskraft har många personer svårt att över huvud taget etablera sig på arbetsmarknaden. Sammansättningen av gruppen arbetslösa har förändrats över tid så att allt fler tillhör en grupp med en svagare ställning på arbetsmarknaden som har behov av stöd i olika former för att kunna etablera sig på arbetsmarknaden. Utskottet noterar också att flera av motionärerna uppmärksammar utmaningarna på den svenska arbetsmarknaden och vill se olika typer av insatser som riktar in sig på särskilda grupper, regioner eller näringsgrenar. Utskottet kan i viss mån dela den problembild som målas upp av en del motionärer. Utskottet anser att det i flera avseenden finns utvecklingsmöjligheter inom ramen för arbetsmarknadspolitiken.

Utskottet noterar att Socialdemokraterna, Centerpartiet, Liberalerna och Miljöpartiet i januari 2019 träffade en sakpolitisk överenskommelse om politikens inriktning på flera områden. Av det s.k. januariavtalet framgår bl.a.

att partierna avser att samarbeta i flera frågor som rör jobb, företagande och hållbar tillväxt. Utskottet konstaterar att vad som nämns i detta avseende i avtalet har tydliga beröringspunkter med det som tas upp i flera av motionerna i detta avsnitt och med hur utformningen av framtidens arbetsmarknad ska se ut. Utskottet kommer att noga följa regeringens arbete med att genomföra de reformer som stakas ut i januariavtalet. Det är viktigt att arbetet bedrivs med fokus på att Sverige ska stå väl rustat för att möta utmaningarna på framtidens arbetsmarknad. Utskottet välkomnar den uttryckliga ambitionen i januariavtalet att minska klyftorna mellan dem som får jobb och dem som står utanför samt mellan den som levt länge i Sverige och den som nyss kom hit.

När det särskilt gäller Vänsterpartiets förslag om nuvarande modell för lönebildning kan utskottet konstatera att den nuvarande modellen har inneburit reallöneökningar under lång tid. Utskottet står bakom denna framgångsrika modell och det fastlagda målet att Sverige ska ha en lönebildning i samhällsekonomisk balans och arbetsfred (prop. 2011/12:1 utg.omr. 14 avsnitt 4.3, bet. 2011/12:AU2, rskr. 2011/12:88). Utskottet delar motionärernas uppfattning att en väl fungerande lönebildning är avgörande för tillväxt, sysselsättning och konkurrenskraft. Den nuvarande modellen har också på många sätt bidragit till vårt lands produktivitet, höga sysselsättning och goda välstånd. Utskottet sympatiserar också med synsättet i motionen om att osakliga löneskillnader, såsom strukturella löneskillnader mellan kvinno- och mansdominerade yrken, inte hör hemma på den svenska arbetsmarknaden. Som utskottet tidigare har förklarat har t.ex. Medlingsinstitutet framfört att en väl fungerande lönebildning kännetecknas av att den t.ex. möjliggör relativa löneförändringar genom att man i avtalsförhandlingar kommer överens om breda satsningar på kvinnodominerade yrkesgrupper. Utskottet anser dock inte att det finns skäl att rikta krav mot regeringen på att tillsätta en utredning med uppdrag att se över nuvarande modell för lönebildning.

Ett område som inte uttryckligen lyfts fram av motionärerna men som utskottet kort vill framhålla är utmaningarna som följer av de övergripande strukturella förändringar arbetsmarknaden står inför. Arbetsmarknaden och dess struktur har förändrats markant under de senaste 20 åren. I takt med att ny teknik och digitala system har införts har många rutinarbeten automatiserats. Uppskattningar visar att cirka hälften av de svenska jobben, såväl rutinarbeten som kvalificerade arbeten, skulle kunna ersättas av digital teknik under de kommande 20 åren. Samtidigt innebär framväxten av arbete som organiseras via s.k. digitala plattformar utmaningar i fråga om bl.a. arbetsrätt och arbetsmiljö. Utskottet följer denna utveckling med stort intresse och har bl.a. anordnat utskottsresor och ett seminarium där den här typen av förändringar har studerats. Utskottet vill här framhålla att utvecklingen på området har inneburit och kommer att fortsätta att innebära utmaningar för arbetsmarknadspolitikerna.

Mot bakgrund av ovanstående och särskilt i avvaktan på det vidare arbetet med att genomföra innehållet i januariavtalet ser utskottet inget behov av att

vidta åtgärder med anledning av de förslag som behandlas i detta avsnitt. Samtliga motionsyrkanden avstyrks därför.

Kompetensutveckling

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om bl.a. en nationell studie- och jobbrådgivning, vidareutbildning och omställning i arbetslivet. Utskottet hänvisar bl.a. till pågående beredningsprocesser.

Jämför reservation 3 (M), 4 (SD) och 5 (KD) samt särskilt yttrande 2 (C, L).

Motionerna

Moderaterna föreslår i kommittémotion 2018/19:2807 av Jessica Polfjärd m.fl. att det ska prövas om en nationell studie- och jobbrådgivning ska inrättas (yrkande 19). Partiet menar att utformningen skulle kunna vara en digital plattform där individen kan söka både jobb och utbildning samt få information om i vilken grad olika utbildningar leder till jobb. Avsikten är att underlätta rörligheten och matchningen på arbetsmarknaden. I kommittémotion 2018/19:2900 av Jessica Rosencrantz m.fl. anser Moderaterna vidare att trepartssamtalen mellan staten och arbetsmarknadens parter bör återupptas i syfte att hitta en modell för kompetensutveckling som främjar omställning och ett livslångt lärande i offentlig såväl som privat sektor (yrkande 1).

Sverigedemokraterna framhåller i kommittémotion 2018/19:164 av Mattias Bäckström Johansson m.fl. att svensk industris viktigaste tillgång är arbetskraften. Partiet vill se åtgärder för att säkra den roll vidareutbildning i arbetslivet och utlandsrekrytering kommer att spela för kompetensförsörjningen i framtiden (yrkande 7).

I kommittémotion 2018/19:2860 av Solveig Zander m.fl. menar Centerpartiet att möjligheterna till omställning från ett arbete till ett annat måste förbättras genom en mer flexibel arbetsmarknad med bättre system för omställning (yrkande 4).

Kristdemokraterna vill i kommittémotion 2018/19:2735 av Camilla Brodin m.fl. att möjligheten till ett digitalt kunskapslyft ses över (yrkande 21). Kristdemokraterna menar att den digitala kompetensen behöver öka hos befolkningen för att antalet arbetstillfällen ska kunna öka både i förorter och på landsbygden.

Liberalerna framhåller i kommittémotion 2018/19:2064 av Gulan Avci m.fl. att det behöver skapas fler vägar till kunskap under arbetslivet och att det livslånga lärandet bör uppmuntras. Partiet anser att en utredning bör tillsättas för att undersöka hur det offentliga kan underlätta för företag att investera i personalens kompetensutveckling.

I motion 2018/19:1056 anför Isak From och Björn Wiechel (båda S) att arbetstagarnas möjligheter till kompetensutveckling behöver ökas (yrkande 3). Patrik Engström m.fl. (S) yrkar i motion 2018/19:1081 att regeringen ska överväga ett system för kompetensutveckling i arbetslivet (yrkande 1) och se över riktade satsningar för att stärka industriföretagens kompetenser (yrkande 2).

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar att motionerna i detta avsnitt överlag riktar in sig på behovet av att skapa möjligheter att utveckla kompetensen under arbetslivet och att det ska vara möjligt att ställa om och röra på sig under arbetslivet. Det är välkommet att företrädare för en stor del av riksdagens partier lyfter fram denna viktiga fråga.

Den svenska arbetsmarknadsmodellen har varit och är en förutsättning för att Sverige ska kunna prestera väl när det gäller såväl sysselsättning som tillväxt. En av grundpelarna i modellen är en arbetsmarknad som underlättar omställning med en aktiv arbetsmarknadspolitik och starka parter. Utskottet anser att det är viktigt ur både ett samhällsperspektiv och ett individperspektiv att skapa förutsättningar för kompetensutveckling och omställning i arbetslivet.

Utskottet vill betona att frågan om kompetensutveckling hos de som befinner sig i arbetskraften eller försöker ta sig in på arbetsmarknaden är en av de viktigaste politiska utmaningarna de kommande åren. Brist på arbetskraft med rätt kompetens är ett stort problem för många branscher i dag, såväl inom den offentliga sektorn som inom den privata sektorn. Utskottet anser att bristen på kompetens inom många yrkesområden kräver breda insatser.

Utskottet noterar att regeringen under flera år har vidtagit åtgärder inom ett antal politikområden i syfte att förbättra kompetensförsörjningen. Åtgärder har presenterats inom bl.a. arbetsmarknadspolitiken, utbildningspolitiken och näringspolitiken. När det särskilt gäller arbetsmarknadspolitiken har t.ex. en rad utredningsinsatser genomförts. Som exempel kan Arbetsmarknadsutredningens arbete framhållas. Utredningen presenterade i oktober 2017 ett delbetänkande (SOU 2017:82) där bl.a. inrättandet av en digital plattform för livslång vägledning föreslås. Utskottet noterar att Moderaternas förslag om en nationell studie- och jobbrådgivning till stor del liknar utredningens förslag i denna del. Utskottet noterar vidare att frågor om kompetensförsörjning har en framträdande roll även i utredningens slutbetänkande (SOU 2019:3), som överlämnades i januari 2019. Utredningen för hållbart arbetsliv över tid presenterade i mars 2018 ett delbetänkande (SOU 2018:24) där det bl.a. föreslås att en ny modell för utvecklingsledighet införs för att möjliggöra kompetensutveckling. Ytterligare en utredning på området är Utredningen om ett mer konkurrenskraftigt system för stöd vid korttidsarbete som i februari 2019 överlämnade sitt slutbetänkande (SOU 2019:10). I betänkandet föreslås

ett nytt stöd för validering eller kompetensåtgärder i samband med korttidsarbete.

Behovet av att stärka kompetensutvecklingen är också något som är en del av den sakpolitiska överenskommelse som Socialdemokraterna, Centerpartiet, Liberalerna och Miljöpartiet träffade i januari 2019 om politikens inriktning på flera områden. Utskottet noterar att det i en av januariavtalets 73 punkter framhålls att möjligheterna till omställning ska förstärkas och arbetsgivarnas behov av arbetskraft med rätt utbildning förbättras. Det ska ske bl.a. genom att bygga ut kunskapslyftet, utöka möjligheterna att vidareutbilda sig eller omskola sig högre upp i åldrarna och införa utvecklingstid. Utskottet noterar även att andra delar av januariavtalet kan komma att påverka möjligheten till omställning på arbetsmarknaden och arbetskraftens rörlighet. Inte minst gäller det punkterna om att värna arbetslinjen genom att arbetslöshetsförsäkringen reformeras i linje med en flexicuritymodell och att modernisera och anpassa arbetsrätten efter dagens arbetsmarknad. Av januariavtalet framgår att avsikten bl.a. är att tillsätta utredningar i vissa frågor och att ha med finansiering för vissa åtgärder i kommande budgetpropositioner. Utskottet kommer att med stort intresse följa regeringens arbete med att genomföra de reformer som stakas ut i nämnda avseenden i januariavtalet.

Utskottet kan således konstatera att frågor som rör olika aspekter av kompetensutveckling i arbetslivet är föremål för beredningsprocesser på olika håll. I avvaktan på det arbete som redan pågår avstyrks samtliga motionsyrkanden.

Arbetsförmedlingen

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om bl.a. kommunernas ansvar för arbetslösa och Arbetsförmedlingen. Utskottet hänvisar bl.a. till pågående beredningsprocesser.

Jämför reservation 6 (M) och 7 (KD), motivreservation 8 (V) och särskilt yttrande 3 (SD), 4 (C) och 5 (L).

Motionerna

Moderaterna vill i kommittémotion 2018/19:2807 av Jessica Polfjärd m.fl. att kommunerna ska ta över huvudansvaret för personer som varit arbetslösa i mer än tre år (yrkande 6). Bakgrunden till yrkandet är att Moderaterna vill att Arbetsförmedlingen läggs ned till förmån för en struktur där andra aktörer på arbetsmarknaden spelar en betydligt större roll. Partiet anser att det är oacceptabelt att människor är inskrivna lång tid på Arbetsförmedlingen utan att få någon insats och menar att en bortre parentes för den statliga arbetsmarknadspolitiken ger kommunerna större möjlighet att ta ansvar.

Centerpartiet föreslår i kommittémotion 2018/19:2842 av Martin Ådahl m.fl. att Arbetsförmedlingen görs om i grunden och att det i dess ställe införs en arbetsförmedlarpeng (yrkande 4). Centerpartiet anser att Arbetsförmedlingens arbete med att öka arbetslösas jobbchanser i dag är ineffektivt. Partiet vill därför se en reform där alla arbetsförmedlande uppgifter läggs ut på kompetenta privata företag och ideella organisationer. Arbetsförmedlingen bantas samtidigt till en betydligt mindre myndighet som får en renodlat kontrollerande och bevakande funktion.

I motion 2018/19:2992 av Christian Carlsson m.fl. poängterar Kristdemokraterna att Arbetsförmedlingen dras med låga resultat till höga kostnader år efter år. Partiet anser därför att Arbetsförmedlingen bör avvecklas i dess nuvarande form (yrkande 9). Förändringen innebär att matchningen på arbetsmarknaden öppnas för privata aktörer men att det sker under sträng kontroll och kontinuerlig utvärdering.

I ett antal enskilda motioner framförs olika förslag om att reformera Arbetsförmedlingen. Ann-Britt Åsebol och Elisabeth Björnsdotter Rahm (båda M) vill i motion 2018/19:785 se en konkurrensutsättning av Arbetsförmedlingen. I motion 2018/19:1107 framhåller Erik Bengtzboe (M) behovet av att Arbetsförmedlingen reformeras och att det införs en jobbpeng och en avreglering på området som möjliggör för fler aktörer att förmedla jobb. Sten Bergheden och Camilla Waltersson Grönvall (båda M) föreslår i motion 2018/19:1127 att möjligheterna att öppna för privata arbetsförmedlingar i Sverige ska ses över. I motion 2018/19:1430 menar Josefin Malmqvist (M) att Arbetsförmedlingen behöver läggas ned och myndighetens uppgifter i stället omfördelas. Jan Ericson (M) anser i motion 2018/19:1837 att möjligheten att öppna för att driva alternativa arbetsförmedlingar bör övervägas.

Solveig Zander och Anders Åkesson (båda C) framhåller i motion 2018/19:1471 fördelarna med egenanställning. Motionärerna anser att möjligheten att arbeta som egenanställd bör bli mer känd och vill därför att Arbetsförmedlingen informerar arbetssökande om möjligheten till egenanställning (yrkande 2).

Utskottets ställningstagande

Utskottet vill inledningsvis framhålla att en förutsättning för en väl fungerande arbetsmarknad är att människors kompetens och vilja att arbeta tillvaratas. Arbete är nyckeln till att skapa resurser för en stark gemensam välfärd. Att fler arbetar är viktigt, dels för de kvinnor och män som får jobb och för deras familjer, dels för att minska inkomstklyftorna. För individen innebär ett arbete gemenskap, ekonomisk frihet och bättre möjlighet att forma sitt eget liv. Utskottet anser att utgångspunkten på arbetsmarknaden måste vara att alla som kan ska arbeta och vara delaktiga i samhällsbygget.

Även om sysselsättningsgraden i Sverige har förbättrats under flera år kan utskottet konstatera att alltför många fortfarande har svårt att få ett arbete, särskilt de som inte gått ut gymnasieskolan eller som är födda utanför Europa.

Samtidigt är bristen på arbetskraft stor i många sektorer, inte minst gäller det behovet av arbetskraft med minst en gymnasial utbildning. Investeringar i kunskap och matchning krävs för att arbetsgivare ska kunna anställa dem de behöver.

När det gäller matchningen på den svenska arbetsmarknaden har Arbetsförmedlingen haft en central roll för att vägleda arbetssökande till olika former av sysselsättning. Utskottet anser dock att det är tydligt att Arbetsförmedlingen under en tid har brottats med stora utmaningar. Utskottet konstaterar att det resultat som myndigheten har levererat i flera avseenden inte har varit tillräckligt. Det finns således utrymme för förbättringar när det gäller flera av de uppgifter som ligger inom myndighetens ansvarsområde. Utskottet noterar att flera motionärer i detta avsnitt tar fasta på detta och vill se en förändring av hur matchningen organiseras. Genomgående för flera av motionsyrkandena är inriktningen att öppna för att andra aktörer ska kunna hantera de arbetsförmedlande uppgifter som i dag utförs av Arbetsförmedlingen.

Utskottet noterar att frågan om hur Arbetsförmedlingens uppdrag bör utformas på framtidens svenska arbetsmarknad och hur matchningen överlag bör skötas har varit föremål för en grundlig genomgång av den nyligen avslutade Arbetsmarknadsutredningen. I sitt slutbetänkande (SOU 2019:3) föreslår utredningen bl.a. att Arbetsförmedlingen ska få i uppdrag att erbjuda ett enhetligt och utförar neutralt utbud av arbetsmarknadstjänster, och att dessa ska tillhandahållas på det samhällsekonomiskt mest effektiva sättet. I det föreslagna systemet ska interna och externa utförare behandlas likvärdigt. Utredningen informerade om sitt resultat vid utskottets sammanträde den 5 februari 2019. Som utskottet nyligen har framhållit anser det att utredningens förslag kan vara ett viktigt kunskapsunderlag i den fortsatta diskussionen om reformeringen av Arbetsförmedlingens uppdrag (se bet. 2018/19:AU5).

Utskottet noterar vidare att Arbetsförmedlingens framtida roll på den svenska arbetsmarknaden behandlas i den sakpolitiska överenskommelse som Socialdemokraterna, Centerpartiet, Liberalerna och Miljöpartiet träffade i januari 2019 om politikens inriktning på flera områden. Av januariavtalet framgår bl.a. att partierna som står bakom överenskommelsen är överens om att Arbetsförmedlingen ska reformeras i grunden. Tanken är att ett nytt system baserat på lagen (2008:962) om valfrihetssystem ska utvecklas där fristående aktörer ska matcha och rusta arbetssökande för de lediga jobben. Arbetsförmedlingen kommer samtidigt att finnas kvar som statlig myndighet, men vara fokuserad på myndighetsansvar i form av kontroll av arbetssökande och fristående aktörer. Arbetsförmedlingen ska också ägna sig åt arbetsmarknadspolitisk bedömning, digital infrastruktur samt statistik och analys. Förändringen av Arbetsförmedlingen ska enligt januariavtalet vara fullt genomförd under 2021.

I sammanhanget finns skäl att framhålla att ungefär 60 procent av Arbetsförmedlingens arbete redan i dag utförs av privata aktörer. Med den

reformering av Arbetsförmedlingen som slås fast i januariavtalet kommer denna andel att öka. Utskottet vill poängtera att det är viktigt att reformeringen sker på ett ansvarsfullt sätt. Tidigare dåliga erfarenheter av försök med privata aktörer såsom jobbcoacher och etableringslotsar får inte upprepas. Enskilda människor får inte komma i kläm.

Utskottet konstaterar sammanfattningsvis att frågan om hur matchningen ska se ut på den svenska arbetsmarknaden framöver och organiseringen av Arbetsförmedlingen är föremål för beredningsprocesser på olika håll. I avvaktan på det arbete som redan pågår avstyrks samtliga motionsyrkanden.

Arbetsmarknadspolitiska program och insatser

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om bl.a. ett förenklat regelverk för subventionerade anställningar, slopade krav på kollektivavtal i vissa fall och arbetsintegrerande sociala företag. Utskottet hänvisar bl.a. till redan genomförda förändringar och nu pågående förändringsarbete.

Jämför reservation 9 (M), 10 (C, L) och 11 (KD) samt särskilt yttrande 6 (SD), 7 (C), 8 (V) och 9 (L).

Motionerna

Moderaterna föreslår i kommittémotion 2018/19:2807 av Jessica Polfjärd m.fl. att regelverket för subventionerade anställningar förenklas (yrkande 8). Partiet menar att dagens subventioner fungerar för dåligt och är för krångliga och administrativt tungrodda. Moderaterna föreslår ett nytt anställningsstöd som bygger på nystartsjobben som Alliansen införde, vilket är det stöd som enligt partiet fungerar bäst i dag.

I kommittémotion 2018/19:2842 av Martin Ådahl m.fl. anser Centerpartiet att dagens olika anställningsstöd bör ses över för att fokusera på de effektivare nystartsjobben (yrkande 5). För att effektivisera systemet bör antalet stödformer minska och reglerna för de individuella stödformerna förenklas. Partiet föreslår även att möjligheterna att avskaffa extratjänsterna och ersätta dem med effektivare åtgärder utreds (yrkande 6).

Kristdemokraterna tar i kommittémotion 2018/19:2992 av Christian Carlsson m.fl. upp frågan om det ska krävas kollektivavtal för nystartsjobben (yrkande 14) och att förutsättningarna för att införa ankarjobb som sysselsättning för långtidsarbetslösa bör utredas (yrkande 19). En ankaråtgärd är en åtgärd som enligt partiet främjar ett bibehållet arbetsmarknadsdeltagande. I kommittémotion 2018/19:2690 av Roland Utbult m.fl. vill partiet att regeringen utreder frågan om att införa en författningsreglerad definition av arbetsintegrerande sociala företag (yrkande 3).

Liberalerna anför i partimotion 2018/19:2595 av Jan Björklund m.fl. att kravet på kollektivavtal för yrkesintroduktionsanställningar bör tas bort (yrkande 5). Partiet anser att kravet på kollektivavtal måste ses över för att öppna för fler företag att anställa, inte minst småföretag. Även i fråga om nystartsjobb anser partiet att kravet på kollektivavtal eller motsvarande bör tas bort (yrkande 6). Liberalerna framhåller även vikten av att rutinerna för lönestöden ses över så att företag inte överbelastas med byråkrati (yrkande 7). I samma motion menar partiet att det finns skäl att utreda i vilken omfattning dagens anställningsstöd tränger ut riktiga jobb (yrkande 9).

I motion 2018/19:2027 menar Azadeh Rojhan Gustafsson m.fl. (S) att det arbetsintegrerande sociala företagandet bör vara en viktig resurs för arbetsmarknadspolitiska insatser (yrkande 1). Motionärerna anser också att regeringen bör verka för att de arbetsintegrerande sociala företagen får bättre förutsättningar än i dag att vara långsiktigt hållbara arbetsgivare (yrkande 2). Joakim Sandell m.fl. (S) anser i motion 2018/19:2141 att det behöver tas fram en nationell strategi för att öka intresset för gymnasiala vård- och omsorgsutbildningar (yrkande 6). Sultan Kayhan (S) vill i motion 2018/19:2660 att regeringen ser över hur omställningsstöd kan möjliggöras för individer som är i behov av det för att kunna återgå i arbete efter sjukskrivning (yrkande 3).

Josefin Malmqvist och Niklas Wykman (båda M) anför i motion 2018/19:1437 att Arbetsförmedlingens arbetsmarknadsutbildningar bör slopas (yrkande 4). Motionärerna menar att om motsvarande summa i stället skulle ges till kommunerna skulle utbudet bli större och kvaliteten bättre.

I motion 2018/19:2296 påpekar Åsa Lindhagen m.fl. (MP) att det finns ett behov av att definiera arbetsintegrerande sociala företag i lag. Leila Ali-Elmi (MP) lyfter i motion 2018/19:2740 fram situationen med ungdomsarbetslösheten i särskilt utsatta områden. Motionären anser att det bör utredas hur ungdomsarbetslösheten i socioekonomiskt utsatta grupper kan minskas (yrkande 1). I motionen föreslås även en jobsatsning särskilt riktad till ungdomar i utsatta områden (yrkande 2).

Utskottets ställningstagande

På ett övergripande plan har utvecklingen på den svenska arbetsmarknaden varit stark under flera år. Allt fler personer har fått sysselsättning i någon form. Utskottet vill dock framhålla att det fortfarande finns tydliga obalanser på arbetsmarknaden, t.ex. mellan inrikes och utrikes födda. Inrikes födda deltar på arbetsmarknaden i klart större utsträckning än utrikes födda. Samtidigt som flera grupper har det systematiskt svårt att få in en fot på arbetsmarknaden råder det brist på arbetskraft inom allt fler branscher. En viktig uppgift för politiken är därför att verka för att komma till rätta med de obalanser som finns på arbetsmarknaden. För långsiktiga och bestående resultat krävs det en bred palett av åtgärder inom flera politikområden, inte minst inom arbetsmarknadspolitiken.

Utskottet konstaterar att flera av motionärerna i detta avsnitt har förslag om hur olika arbetsmarknadspolitiska program och insatser bör utformas. Utskottet välkomnar det stora intresse som finns för frågan. En väl avvägd utformning av de arbetsmarknadspolitiska programmen och insatserna är avgörande för en effektiv arbetsmarknadspolitik.

Som en del av de arbetsmarknadspolitiska programmen och insatserna är subventionerade anställningar ett av arbetsmarknadspolitikens viktigaste verktyg. Forskning visar t.ex. att subventionerade anställningar är effektiva för att få personer med svagare förankring på arbetsmarknaden i arbete. Utskottet delar uppfattningen att subventionerade anställningar kan ha goda effekter för att förbättra möjligheterna för arbetslösa att få arbete när de används på rätt sätt. Därför är det viktigt att de olika anställningsstöden är ändamålsenligt utformade. Utskottet anser att systemet på ett övergripande plan under en tid har varit både svåröverskådligt och inte tillräckligt kraftfullt. Det är därför välkommet att regeringen under en tid har vidtagit åtgärder för att skapa ett enklare och mer effektivt system för de subventionerade anställningarna. De förenklingar och förstärkningar som har skett på området har inneburit att arbetsmarknadspolitikens tagit steg i rätt riktning. Utskottet anser dock att det fortfarande finns utvecklingspotential för att få till stånd ett mer effektivt system.

Utskottet noterar att frågan om utformningen av de arbetsmarknadspolitiska programmen och insatserna förekommer i den sakpolitiska överenskommelse som Socialdemokraterna, Centerpartiet, Liberalerna och Miljöpartiet träffade i januari 2019 om politikens inriktning på flera områden. Av januariavtalet framgår bl.a. att etableringsjobb ska införas, krav på kollektivavtal för nystartsjobb tas bort, ineffektiva arbetsmarknadsutbildningar avvecklas samt att extratjänster och introduktionsjobb ska ha en viss inriktning.

Utskottet konstaterar att frågan om att ta bort kravet på kollektivavtal för yrkesintroduktionsanställningar, som framförs i ett yrkande från Liberalerna, berörs i den s.k. migrationsöverenskommelsen som Socialdemokraterna, Moderaterna, Centerpartiet, Kristdemokraterna, Liberalerna och Miljöpartiet träffade i oktober 2015. Frågan har därefter utretts inom Regeringskansliet, och ett förslag har varit ute på remiss. För närvarande bereds remissvaren inom Regeringskansliet.

När det särskilt gäller yrkandena om arbetsintegrerande sociala företag och ungdomsarbetslöshet i socialt utsatta områden delar utskottet motionärernas uppfattning att det är viktiga frågor för arbetsmarknadspolitikerna att beakta. Utskottet förutsätter att regeringen kommer att arbeta målinriktat med att förstärka insatserna för dem som står längst ifrån arbetsmarknaden. Alla som kan jobba ska ges möjlighet att göra det utifrån sina förutsättningar.

Utskottet konstaterar sammanfattningsvis att de frågeställningar som lyfts i motionerna i detta avsnitt i stor utsträckning redan har varit föremål för förändringar eller ingår i pågående förändringsarbete. I viss utsträckning kan flera av motionsyrkandena därmed anses vara tillgodosedda. Som konstaterats ovan förekommer frågor om arbetsmarknadspolitiska program och insatser

även i januariavtalet, vars vidare genomförande bör avvaktas. Utskottet anser därför att det inte finns skäl att rikta krav på ytterligare förändringar på området till regeringen, och avstyrker därför samtliga motionsyrkanden.

Kontroll av subventionerade anställningar

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om olika kontrollåtgärder för att motverka missbruk av subventionerade anställningar. Utskottet hänvisar bl.a. till pågående beredningsprocesser.

Jämför reservation 12 (V).

Motionerna

Vänsterpartiet har i partimotion 2018/19:383 av Jonas Sjöstedt m.fl. ett antal förslag som riktar in sig på kontrollåtgärder för att motverka missbruk av subventionerade anställningar. Partiet vill att det införs en gräns för hur många eller för hur stor andel anställda med subventionerad lön en och samma arbetsgivare får ta emot (yrkande 7). Partiet vill även att det förtydligas för Arbetsförmedlingen dels att myndigheten ska genomföra samråd med fackliga organisationer inför varje arbetsplatsförlagd anvisning inklusive nystartsjobb (yrkande 8), dels att den fackliga organisationens yttrande alltid noga bör övervägas vid myndighetens beslut om arbetsplatsförlagd anvisning (yrkande 9). Partiet vill även att Arbetsförmedlingen får i uppdrag att tydliggöra sina rutiner vad gäller för- och efterhandskontroll av arbetsgivare som tar emot subventioner (yrkande 10). Vidare anser Vänsterpartiet att Arbetsförmedlingen bör ges utökade möjligheter att kontrollera arbetsgivare som anställer personal med subventioner (yrkande 11). I motionen föreslås även att sanktioner ska kunna sättas in mot arbetsgivare som inte uppfyller överenskomna kriterier eller missbrukar anställningsstöden för att minska sina personalkostnader och få konkurrensfördelar (yrkande 12). Arbetsgivare som anställer personer med subventioner ska också vara skyldiga att utfärda ett arbetsintyg till den anställde när anställningen upphör (yrkande 13).

Joakim Sandell m.fl. (S) menar i motion 2018/19:1162 bl.a. att Arbetsförmedlingen inte tillräckligt lyssnar på samråden med facken och att tillgängliga sanktioner mot företag som missbrukar subventionerade anställningar inte är tillräckliga. Motionärerna vill därför se åtgärder för att stävja missbruket av subventionerade anställningar.

Utskottets ställningstagande

Utskottet behandlade vid upprepade tillfällen under föregående mandatperiod liknande yrkanden om överutnyttjande av subventionerade anställningar och behovet av olika typer av kontrollåtgärder, senast i betänkande 2017/18:AU4.

Vad utskottet framfört vid den tidigare behandlingen av liknande yrkanden gäller i allt väsentligt fortfarande. Nytt för det innevarande riksmötet är ett par yrkanden om sanktioner och arbetsintyg.

Utskottet anser att subventionerade anställningar är ett av arbetsmarknadspolitikens viktigaste verktyg. Subventionerade anställningar visar på ett generell plan goda effekter när det gäller att förbättra arbetslösa personers möjligheter att få arbete. Utskottet delar därför Vänsterpartiets uppfattning att subventionerade anställningar kan vara en bra och nödvändig åtgärd för att hjälpa nyanlända, långtidsarbetslösa eller personer med funktionsnedsättning att få en fastare anknytning till arbetsmarknaden. Utskottet håller också med om att det är viktigt att ha ett regelverk på området som motverkar överutnyttjande och andra felaktigheter.

Utskottet konstaterar dock att ett antal insatser har genomförts de senaste åren som på olika sätt kan bidra till att motverka missbruk av subventionerade anställningar och stärka kontrollen på området. Bland dessa åtgärder kan t.ex. nämnas regeringens arbete med att förenkla och förstärka regelverket för de subventionerade anställningarna. Genom att förenkla och harmonisera delar av administrationen kan risken för missbruk och felaktiga utbetalningar minskas. En annan insats av betydelse är tillsättandet av Arbetsmarknadsutredningen, som nyligen lämnade sitt slutbetänkande om hur det statliga åtagandet för arbetsmarknadspolitiken behöver reformeras (SOU 2019:3). Utskottet noterar att även Vänsterpartiet uppmärksammar och välkomnar de framsteg som har skett på området.

I den sakpolitiska överenskommelse som Socialdemokraterna, Centerpartiet, Liberalerna och Miljöpartiet träffade i januari 2019 om politikens inriktning på flera områden ingår bl.a. frågor om hur arbetsmarknadspolitiken ska utformas framöver. Utskottet noterar att en central del i detta är avsikten att Arbetsförmedlingen ska reformeras i grunden. Det ska enligt januariavtalet ske bl.a. genom att Arbetsförmedlingen finns kvar som myndighet men har ett tydligare fokus på kontrollfunktioner. Utskottet kommer att noga följa det vidare arbetet med att förverkliga innehållet i januariavtalet.

Sammanfattningsvis är utskottets uppfattning att subventionerade anställningar inte ska utnyttjas på ett sätt som kan betraktas som missbruk, t.ex. genom att användandet leder till osund konkurrens och utnyttjande av individer med svag ställning på arbetsmarknaden. Det är viktigt att eventuella förändringar av arbetsmarknadspolitiken i allmänhet och regelverket för subventionerade anställningar i synnerhet inriktas på att förhindra missbruk. Utskottet värdesätter naturligtvis också arbetstagarorganisationernas delaktighet i fråga om att motverka ett otillbörligt utnyttjande av subventionerade anställningar.

Utskottet kan således konstatera att frågor som rör olika aspekter av kontrollåtgärder kopplade till subventionerade anställningar är föremål för beredningsprocesser på olika håll. I avvaktan på det arbete som redan pågår avstyrks samtliga motionsyrkanden.

Arbetsmarknaden för personer med funktionsnedsättning

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om bl.a. Samhall, flexjobb och ansvaret för unga med funktionsnedsättning på arbetsmarknaden. Utskottet hänvisar bl.a. till genomförda förändringar och positiv utveckling på området.

Jämför reservation 13 (M), 14 (SD), 15 (C), 16 (KD) och 17 (L).

Motionerna

Moderaterna anför i kommittémotion 2018/19:2807 av Jessica Polfjärd m.fl. att det bör utredas om Samhall ska ges möjlighet att erbjuda tillfälliga anställningar inom ramen för grunduppdraget (yrkande 10). Utflödet skulle enligt partiet öka och detta skulle ge fler möjlighet att få del av Samhalls unika kompetens.

Sverigedemokraterna anser i kommittémotion 2018/19:856 av Carina Ståhl Herrstedt m.fl. att möjligheten att införa någon form av flexjobb för den som har väsentligt eller permanent nedsatt arbetsförmåga på grund av funktionsnedsättning eller sjukdom bör ses över (yrkande 10). I samma motion noterar partiet att Arbetsförmedlingen använder sig av Samhall för att få bort nyanlända ur arbetslöshetsstatistiken. Sverigedemokraterna vill att Samhall återgår till sitt kärnuppdrag att hitta arbetstillfällen åt personer med dokumenterad funktionsnedsättning (yrkande 11).

I partimotion 2018/19:2053 av Jan Björklund m.fl. framhåller Liberalerna att arbetet är en viktig del av livet och vuxenidentiteten och att ett arbete bidrar till förankring, livskvalitet och tillhörighet. Partiet anser att det finns skäl att samla ansvaret för att slussa ut unga med funktionsnedsättning på arbetsmarknaden, inklusive ansvaret för aktivitetsersättningen, hos en myndighet (yrkande 19). Vidare menar Liberalerna att de arbetsmarknads-politiska stöden för personer med funktionsnedsättning bör bli färre men mer flexibla (yrkande 20).

Malin Larsson och Jasenko Omanovic (båda S) framhåller i motion 2018/19:1153 vikten av att statliga myndigheter tar en mer aktiv roll när det gäller att erbjuda sysselsättning och fler möjligheter till karriärutveckling för personer med funktionsnedsättning. Ida Karkiainen (S) vill i motion 2018/19:1164 se en kunskapshöjning bland offentliga arbetsgivare när det gäller synnedsättning och övriga funktionsnedsättningar.

Helena Bouveng (M) anför i motion 2018/19:693 att det är viktigt att sänka trösklarna in till arbetsmarknaden för människor med funktionsnedsättningar och att bl.a. se över situationen med lönebidragsanställningar för företag som inte har kollektivavtal. Ann-Britt Åsebol (M) föreslår i motion 2018/19:784

stärkta insatser för att fler personer med funktionsnedsättning ska kunna komma i arbete.

Per Lodenius (C) vill i motion 2018/19:1466 se åtgärder för att förbättra möjligheterna för personer med funktionsnedsättning att driva eget företag.

I motion 2018/19:182 anser Jimmy Loord (KD) att regelverket bör moderniseras så att personer med funktionsnedsättning ska få plats på arbetsmarknaden.

Åsa Lindhagen (MP) framhåller i motion 2018/19:2327 att flera åtgärder behövs för att stärka möjligheterna på arbetsmarknaden för personer med funktionsnedsättning (yrkande 2).

Utskottets ställningstagande

Utskottet vill inledningsvis understryka att personer med funktionsnedsättning behövs på arbetsmarknaden. Det är viktigt för delaktighet i hela samhällslivet och för att motverka bristen på arbetskraft. Utskottet kan dock konstatera att alltför många personer med funktionsnedsättning står utan sysselsättning.

Enligt Statistiska centralbyråns (SCB) undersökning om situationen på arbetsmarknaden för personer med funktionsnedsättning 2017 uppgav 15 procent i åldern 16–64 år att de hade en funktionsnedsättning (SCB, Information om utbildning och arbetsmarknad 2018:2). Det motsvarar ca 900 000 personer, varav ungefär hälften var kvinnor. Av dessa personer bedömde 66 procent att funktionsnedsättningen även medförde nedsatt arbetsförmåga, vilket motsvarar drygt 600 000 personer, varav 56 procent kvinnor. Personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga deltar generellt sett i lägre grad i arbetskraften, har högre arbetslöshet och lägre sysselsättningsgrad än befolkningen i genomsnitt. Enligt SCB:s statistik var sysselsättningsgraden bland personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga 56 procent. För den övriga befolkningen var motsvarande siffra 81 procent. Samtidigt uppgav sex av tio personer med nedsatt arbetsförmåga som inte var sysselsatta att de både ville och kunde arbeta om de erbjöds rätt stödinsatser.

Utskottet konstaterar att den stora gruppen personer med funktionsnedsättning således generellt har en mer utsatt ställning på arbetsmarknaden än personer utan funktionsnedsättning. Det är centralt att arbetsmarknadspolitiken har ett starkt fokus på att möjliggöra delaktighet i arbetslivet på lika villkor. Det kan röra sig om både anpassning av arbetsplatsen och ekonomiskt stöd till en arbetsgivare som anställer en person med funktionsnedsättning. För personer med funktionsnedsättning kan t.ex. subventionerade anställningar, eller lönestöd, som riktas till denna grupp spela stor roll för att möjliggöra inträde på arbetsmarknaden.

Utskottet noterar att regeringen under den senaste mandatperioden genomförde en rad satsningar för att stärka möjligheterna på arbetsmarknaden för personer med funktionsnedsättning. Som exempel tillfördes medel till Samhall AB för att utöka omfattningen av de skyddade anställningarna. Vidare

trädde förordningen (2017:462) om särskilda insatser för personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga i kraft den 1 juli 2017. Den nya förordningen har inneburit att regelverket för insatserna förtydligats och fått ett tydligare fokus på alla individers möjlighet att utveckla sin arbetsförmåga. Vidare har successiva höjningar genomförts av lönetaket för subventionerade anställningar med lönebidrag. Utskottet noterar att den ny tillträdde regeringen har fortsatt på det spåret och nyligen beslutat om att höja taket från 18 300 kronor till 19 100 kronor fr.o.m. den 1 april 2019. Som ett resultat av detta kan arbetsgivare få en högre kompensation om de anställer personer med nedsatt arbetsförmåga. Utskottet välkomnar den här typen av tydligt riktade insatser för att få fler personer att inkluderas på arbetsmarknaden och få möjlighet till arbete utifrån sina förutsättningar.

En annan åtgärd som den tidigare regeringen initierade var att tillsätta en utredning för att se över om det finns behov av flexiblare insatser, t.ex. flexjobb, för att förbättra möjligheterna för dem som har en nedsatt arbetsförmåga till följd av funktionsnedsättning eller sjukdom att komma i arbete eller behålla ett arbete. Utredningens bedömning i betänkandet Flexibel rehabilitering (SOU 2018:21) är att inga förändringar i regelverket behövs eftersom regelverket redan tillåter flexibla insatser. Utskottets uppfattning avviker inte från vad som framkommer i utredningen i denna del.

Utskottet noterar att det framgår av Arbetsförmedlingens årsredovisning 2018 att övergången till både arbete och studier under ett par år har ökat för personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga. Även antalet personer ur denna grupp som har varit inskrivna hos Arbetsförmedlingen har minskat under de senaste åren. Utskottet ser med tillfredsställelse på denna utveckling. Arbetsmarknadspolitiken riktad mot personer med funktionsnedsättning bör även i framtiden ha som mål att förbättra övergången till arbete och studier. Med den utveckling som skett under den senaste mandatperioden som utgångspunkt är utskottet tryggt i sin uppfattning att regeringen även under innevarande mandatperiod kommer att föra en politik som går i rätt riktning på området.

Utskottet vill särskilt lyfta fram gruppen unga med funktionsnedsättning. Det är en grupp som generellt sett har särskilda svårigheter att etablera sig på arbetsmarknaden och som har varit av särskilt intresse för utskottet under en tid. I december 2016 beslutade utskottet att göra en uppföljning och utvärdering av vägen till arbete för unga med funktionsnedsättning. Syftet var att ge utskottet ökad kunskap och ett fördjupat beslutsunderlag inför beredning av dessa frågor. Utvärderingen visar bl.a. att Arbetsförmedlingen inte uppnått delmålet att andelen ungdomar under 30 år med en funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga som går vidare till arbete eller studier skulle öka under perioden 2011–2016. Utvärderingen visar också att subventionerade anställningar och arbetspraktik haft positiva effekter för unga som tillhör målgruppen (2017/18:RFR2 Vägar till arbete för unga med funktionsnedsättning – en uppföljning och utvärdering). Utskottet anser att det vid

utformningen av insatser för unga med funktionsnedsättning framöver är viktigt att fånga upp de särskilda utmaningar som denna grupp möter.

Motionsyrkandena i detta avsnitt avser bl.a. Samhall AB:s och statliga myndigheters roll för att förbättra förutsättningarna på arbetsmarknaden för personer med funktionsnedsättning. Flera yrkanden har också en mer allmänt hållen inriktning om att förbättra hela eller delar av regelverket som omgärdar situationen på arbetsmarknaden för personer med funktionsnedsättning. Utskottet kan inte se att något av det som efterfrågas i dessa yrkanden skulle bidra till en mer framgångsrik eller önskvärd väg för politiken riktad mot arbetsmarknaden för personer med funktionsnedsättning än den som regeringspartierna står för. Utskottet avstyrker därför samtliga motionsyrkanden.

Arbetslöshetsförsäkringen

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om bl.a. begränsning av tiden med arbetslöshetsersättning, obligatorisk arbetslöshetsförsäkring och taket för ersättningsnivån. Utskottet hänvisar bl.a. till pågående förändringsarbete.

Jämför reservation 18 (M), 19 (SD) och 20 (L) samt särskilt yttrande 10 (KD).

Motionerna

Moderaterna påpekar i kommittémotion 2018/19:2807 av Jessica Polfjärd m.fl. att en hög arbetslöshetsersättning förlänger arbetslöshetsperioderna eftersom det leder till att människor skjuter upp sitt jobbsökande eller ställer högre krav för att acceptera ett nytt jobb. Partiet anser att det är viktigt att taknivåer och avtrappning tydligt uppmuntrar till att söka och skaffa jobb. Partiet menar att arbetslöshetsförsäkringen bör förändras för att bli en effektiv omställningsförsäkring (yrkande 2). Vidare yrkas på att tiden med statlig ersättning vid arbetslöshet begränsas till tre år (yrkande 3).

Sverigedemokraterna framhåller i kommittémotion 2018/19:78 av Magnus Persson m.fl. att ekonomisk trygghet vid arbetslöshet ska vara lika självklart som ekonomisk trygghet vid sjukdom. När det gäller arbetslöshetsförsäkringen vill partiet att den görs om till en obligatorisk, skattefinansierad och allmän arbetslöshetsförsäkring (yrkande 2). Sverigedemokraterna föreslår också att ansvaret för arbetslöshetsförsäkringen flyttas över till Försäkringskassan (yrkande 3). Därutöver vill partiet att det ska vara möjligt att återinföra möjligheten att begränsa sitt geografiska sökområde de första 100 dagarna, dvs. ett återinförande av den s.k. 100-dagarsregeln (yrkande 9).

I motion 2018/19:2034 av Gulan Avci m.fl. anser Liberalerna att det finns behov av en mer flexibel arbetslöshetsförsäkring. Partiet vill att regeringens

pågående utredning om arbetslöshetsförsäkringen ska få ett utökat uppdrag, så att det inkluderar hur en inkomstgrundad arbetslöshetsförsäkring kan bli obligatorisk (yrkande 1) och hur de befintliga a-kassorna kan slås ihop till en statlig aktör (yrkande 2).

Carina Ödebrink och Peter Persson (båda S) anser i motion 2018/19:621 att regeringen bör få i uppdrag att se över möjligheten att höja taket för arbetslöshetsförsäkringen. Även Mathias Tegnér och Fredrik Lundh Sammeli (båda S) betonar i motion 2018/19:2680 vikten av höjda tak i arbetslöshetsförsäkringen och anser att regeringen bör överväga detta (yrkande 2). I motion 2018/19:1765 anför ClasGöran Carlsson och Monica Haider (båda S) att ytterligare steg bör tas för att minska antalet karensdagar i arbetslöshetsförsäkringen.

Lotta Finstorp (M) föreslår i motion 2018/19:781 att man bör se över möjligheterna för arbetslöshetskassorna att erbjuda sina medlemmar insatser som kan bidra till att förhindra att de blir arbetslösa. Edward Riedl (M) vill i motion 2018/19:860 att regeringen ser över möjligheterna att införa en obligatorisk arbetslöshetsförsäkring.

Solveig Zander och Anders Åkesson (båda C) föreslår i motion 2018/19:1471 att regelverket förtydligas så att egenanställda har rätt till ersättning från arbetslöshetsförsäkringen vid deltidsarbetslöshet på samma sätt som andra anställda (yrkande 1). Rickard Nordin (C) anser i motion 2018/19:2547 att snedvridningarna i arbetslöshetsförsäkringarna för företagare och blivande företagare bör ses över (yrkande 2).

Rasmus Ling (MP) föreslår i motion 2018/19:660 att arbetslöshetsförsäkringen görs obligatorisk.

Utskottets ställningstagande

Utskottet vill inledningsvis framhålla att arbetslöshetsförsäkringen har en central roll i arbetsmarknadspolitiken. För den som förlorar sitt arbete ska arbetslöshetsförsäkringen fungera som en stöttepelare i form av en omställningsförsäkring som ger ekonomisk trygghet. Individer ska våga byta jobb utan att vara rädda att drabbas av ekonomisk kris. Arbetslöshetsförsäkringen är således viktig för både tryggheten och rörligheten på den svenska arbetsmarknaden.

Utskottet konstaterar att alldeles för många i dag inte har tillgång till det viktiga skydd som arbetslöshetsförsäkringen innebär. Andelen arbetslösa som har rätt till ersättning har sjunkit kraftigt under en längre tid, från 64 procent 2007 till 37 procent 2017. Av de arbetslösa på Arbetsförmedlingen (16–64 år) är det också en allt mindre andel som är medlemmar i en arbetslöshetskassa – på tio år har andelen minskat från 80 till 54 procent. Av ungdomarna (18–24 år) var det 32 procent som var med i en arbetslöshetskassa 2017. Utskottet noterar att en förklaring till utvecklingen som ofta framhålls är att fler arbetslösa i dag har en svag anknytning till arbetsmarknaden och inte har kunnat arbeta tillräckligt mycket för att kunna få ersättning. En annan

förklaring är att försäkringen inte är utformad för att möta dagens arbetsliv där fler går in och ut ur arbete.

Utskottet kan således konstatera att det finns utmaningar för arbetsmarknadspolitiken när det gäller att utforma en arbetslöshetsförsäkring som är anpassad för dagens arbetsmarknad. Utskottet noterar att regeringen under den föregående mandatperioden bedrev ett aktivt förändringsarbete på området. Flera olika åtgärder genomfördes med syfte att stärka arbetslöshetsförsäkringen och förbättra skyddet för den som blir arbetslös. Som exempel höjde regeringen både taket i den inkomstrelaterade ersättningen i arbetslöshetsförsäkringen och grundbeloppet. Vidare förbättrade regeringen möjligheten till ersättning för deltidsarbetslösa och sänkte karensvillkoret inom arbetslöshetsförsäkringen från sju till sex dagar. Det har också beslutats om en tydlig reglering av förtroendeuppdrag i arbetslöshetsförsäkringen så att den som åtar sig ett förtroendeuppdrag kan förutse hur det påverkar rätten till ersättning. Utskottet ser positivt på det målinriktade arbete som bedrevs på området under föregående mandatperiod.

Samtidigt som ett nödvändigt förändringsarbete har genomförts på området finns det fortfarande mer kvar att göra. Som framhållits ovan har vi en situation där arbetslöshetsförsäkringen inte är fullt ut anpassad till förhållandena på dagens arbetsmarknad med en mängd olika anställnings- och uppdragsformer. En väg framåt skulle kunna vara en arbetslöshetsförsäkring som grundas på inkomstuppgifter i stället för arbetsvillkor. En sådan ordning skulle kunna öka förutsebarheten i de enskildas försäkringsskydd och skapa förutsättningar för träffsäkra kvalifikationsvillkor. Den inriktningen slås också fast i direktiven (dir. 2018:8) för den pågående Utredningen om en ny arbetslöshetsförsäkring (A 2018:01). I utredningens uppdrag ingår även bl.a. att analysera och lämna förslag till hur villkoren i arbetslöshetsförsäkringen kan utformas så att fler kvalificerar sig för arbetslöshetsersättning. Ytterligare en del av utredningens uppdrag är att analysera och eventuellt lämna förslag om att återinföra 100-dagarsregeln, som också efterfrågas i ett yrkande av Sverigedemokraterna i detta avsnitt. Utskottet följer utredningens arbete med stort intresse och fick senast information från utredningen vid sitt sammanträde den 24 januari 2019.

Utskottet noterar att behovet av en arbetslöshetsförsäkring som är anpassad för dagens arbetsmarknad även är en fråga som fått utrymme i den sakpolitiska överenskommelse som Socialdemokraterna, Centerpartiet, Liberalerna och Miljöpartiet träffade i januari 2019 om politikens inriktning på flera områden. Av januariavtalet framgår nämligen att arbetslöshetsförsäkringen ska reformeras i linje med en flexicuritymodell och öppnas för fler som arbetat. Det slås också fast att arbetslöshetsförsäkringen ska baseras på inkomster och trappas ned samt fasas ut i takt med arbetslöshetens längd. Enligt januariavtalet ska en utredning på området presenteras våren eller hösten 2020 och förändringar ske i budgetpropositionen för 2022.

Sammantaget kan utskottet konstatera att det pågår ett stort förändringsarbete när det gäller arbetslöshetsförsäkringen. Genom vissa av de förändringar som redan genomförts och pågående utredningsarbete får vissa av

motionsyrkandena i detta avsnitt anses tillgodosedda. Därutöver anser utskottet att det för tillfället inte finns skäl att försvåra det pågående arbetet med att reformera arbetslöshetsförsäkringen genom att rikta krav på ytterligare förändringar på området. Det kan inte anses vara en konstruktiv väg framåt. Utskottet avstyrker därför samtliga motionsyrkanden.

Reservationer

1. Framtidens arbetsmarknad, punkt 1 (M)

av Erik Bengtzboe (M), Saila Quicklund (M) och Hanif Bali (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2018/19:2807 av Jessica Polfjärd m.fl. (M) yrkande 22 och avslår motionerna

2018/19:296 av Ali Esbati m.fl. (V),

2018/19:794 av Ann-Britt Åsebol och Lotta Finstorp (båda M) yrkande 1,

2018/19:1812 av Marianne Pettersson m.fl. (S),

2018/19:2539 av Peter Helander och Helena Lindahl (båda C) yrkande 2,

2018/19:2842 av Martin Ådahl m.fl. (C) yrkande 7 och

2018/19:2883 av Lotta Finstorp m.fl. (M, C, KD).

Ställningstagande

Vi konstaterar att utskottets utgångspunkt för den framtida arbetsmarknadspolitiken verkar vara den felriktade januariöverenskommelsen. Vi delar inte utskottets uppfattning att överenskommelsen skulle vara en garant för att få till stånd de reformer som behövs på framtidens arbetsmarknad.

Moderaterna anser att sänkta trösklar för att starta och driva företag är viktigt för att skapa fler och bredare vägar till jobb och för att förbättra möjligheterna till omställning. Vi vill därför se en rad förändringar för att fler företag ska kunna starta och växa i Sverige.

En anställningsform som finns skäl att framhålla är egenanställning, vilket kan beskrivas som en variant av egenföretagande. Den egenanställda anställs i ett egenanställningsföretag som fungerar som arbetsgivare med ansvar för administration, medan den egenanställda själv ansvarar för att söka kunder och uppdrag utan att behöva sköta all administration. Egenanställning kan vara ett bra alternativ som kan fungera som en bro in i företagande i vissa fall. Brist på information pekas vanligen ut som en anledning till att inte fler utnyttjar möjligheten att bli egenanställda. Information skulle t.ex. kunna ges inom ramen för både en nationell studie- och jobbrådgivning och den nya matchningsfunktion som vi föreslår.

Vi anser därför att regeringen bör återkomma med förslag så att fler vågar prova på att starta företag eller bli egenanställda i enlighet med vad som anförts ovan.

2. Framtidens arbetsmarknad, punkt 1 (V)

av Ali Esbati (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2018/19:296 av Ali Esbati m.fl. (V) och
avslår motionerna

2018/19:794 av Ann-Britt Åsebol och Lotta Finstorp (båda M) yrkande 1,
2018/19:1812 av Marianne Pettersson m.fl. (S),
2018/19:2539 av Peter Helander och Helena Lindahl (båda C) yrkande 2,
2018/19:2807 av Jessica Polfjärd m.fl. (M) yrkande 22,
2018/19:2842 av Martin Ådahl m.fl. (C) yrkande 7 och
2018/19:2883 av Lotta Finstorp m.fl. (M, C, KD).

Ställningstagande

Vänsterpartiet anser att en väl fungerande lönebildning är avgörande för tillväxt, sysselsättning och konkurrenskraft. Vänsterpartiet står bakom och värnar den svenska kollektivavtalsmodellen där fria, avtalslutande parter förhandlar och tecknar avtal om arbetstagarnas löner och villkor. Jag kan dock konstatera att nuvarande lönebildningsmodell, där industrin sätter taket för lönehöjningarna, medför flera problem som behöver belysas i en bred ekonomisk-politisk debatt.

Till skillnad från utskottet ser jag behov av en statlig utredning om lönebildning som inriktas på att staten ska ta sig en större roll i den faktiska lönebildningen. Det är centralt att parterna också framgent äger lönebildningen i kollektiva avtalsrörelser. Det är dock viktigt att sådana processer får en politisk och samhällsekonomisk genomlysning. En utredning kan och bör bidra till en framtida lönebildningsmodell som minskar löneskillnaderna mellan kvinnor och män, minskar löneklyftan mellan arbetare och tjänstemän och minskar den internationellt konkurrensutsatta industrins roll som normerande kraft.

Jag anser därför att regeringen bör tillsätta en utredning med uppdrag att se över nuvarande modell för lönebildning där den konkurrensutsatta industrin sätter normen för löneökningstakten i enlighet med vad som anförts ovan.

3. **Kompetensutveckling, punkt 2 (M)**

av Erik Bengtzboe (M), Saila Quicklund (M) och Hanif Bali (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2018/19:2807 av Jessica Polfjärd m.fl. (M) yrkande 19 och
2018/19:2900 av Jessica Rosencrantz m.fl. (M) yrkande 1 och
avslår motionerna

2018/19:164 av Mattias Bäckström Johansson m.fl. (SD) yrkande 7,
2018/19:1056 av Isak From och Björn Wiechel (båda S) yrkande 3,
2018/19:1081 av Patrik Engström m.fl. (S) yrkandena 1 och 2,
2018/19:2064 av Gulan Avci m.fl. (L),
2018/19:2735 av Camilla Brodin m.fl. (KD) yrkande 21 och
2018/19:2860 av Solveig Zander m.fl. (C) yrkande 4.

Ställningstagande

Karriärväxling mitt i livet är ett stort beslut som kan kräva att individen får stöd för att våga ta steget och fatta ett välinformerat beslut. I dag finns dock få möjligheter till rådgivning om jobb och studier för dem som har ett arbete. Även ungdomar kan behöva ett bättre stöd att i högre utsträckning fatta beslut om utbildningsval utifrån arbetsmarknadens behov. Vi anser att en nationell studie- och jobbrådgivning skulle kunna underlätta rörligheten och matchningen på arbetsmarknaden. Den skulle kunna utformas som en digital plattform där individen kan söka både jobb och utbildning samt få information i kombination med rådgivning via t.ex. chatt eller telefon.

Vidare kan vi konstatera att frågor om kompetensförsörjning och omställning kommer att ställas på sin spets i takt med den ökade digitaliseringen. Det är viktigt att Sverige tar ett helhetsgrepp om frågan. En modell för ett gemensamt ansvar mellan staten och arbetsmarknadens parter behövs. Det kan handla om kostnader, regelförändringar, utbildningssystem och mycket annat. De trepartssamtal som alliansregeringen inledde med arbetsmarknadens parter 2013 bör återupptas för att hitta en modell för kompetensutveckling, omställning och ett livslångt lärande i såväl offentlig som privat sektor. Regeringens initiativ är tyvärr för snäva för att ta det nödvändiga helhetsgrepp som behövs.

Vi anser inte att det är lämpligt att, som utskottet föreslår, förlita sig på beredningen av vissa utredningar eller januariöverenskommelsen. Den framtida kompetensförsörjningen är en alltför viktig fråga för att pausa på det sätt som utskottet tycks förespråka.

Vi anser därför att regeringen i enlighet med vad som anförs ovan bör vidta åtgärder för att dels inrätta en nationell studie- och jobbrådgivning, dels återuppta trepartssamtalen mellan staten och arbetsmarknadens parter.

4. Kompetensutveckling, punkt 2 (SD)

av Magnus Persson (SD), Alexander Christiansson (SD) och Henrik Vinge (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2018/19:164 av Mattias Bäckström Johansson m.fl. (SD) yrkande 7 och avslår motionerna

2018/19:1056 av Isak From och Björn Wiechel (båda S) yrkande 3,

2018/19:1081 av Patrik Engström m.fl. (S) yrkandena 1 och 2,

2018/19:2064 av Gulan Avcı m.fl. (L),

2018/19:2735 av Camilla Brodin m.fl. (KD) yrkande 21,

2018/19:2807 av Jessica Polfjärd m.fl. (M) yrkande 19,

2018/19:2860 av Solveig Zander m.fl. (C) yrkande 4 och

2018/19:2900 av Jessica Rosencrantz m.fl. (M) yrkande 1.

Ställningstagande

Sverigedemokraterna anser att svensk industris viktigaste tillgång är arbetskraften. För att den ska fortsätta vara det är det viktigt att prioritera den framtida kompetensförsörjningen. Denna tillgodoses främst genom att vi utbildar vår egen arbetskraft och ser till att den matchas mot det behov som finns på den svenska arbetsmarknaden. När det gäller utbildning av vår egen arbetskraft är det viktigt att dels redan på grundskole- och gymnasienivå fånga ungdomarnas teknikintresse, dels stimulera vidareutbildning i arbetslivet, inte minst i tider av lågkonjunktur.

Utöver inhemsk arbetskraft kommer det alltid att finnas ett behov av att rekrytera viss högkompetent arbetskraft utifrån. För kompetenser som inte finns att tillgå på den svenska arbetsmarknaden är det viktigt att luckorna fylls på ett strukturerat sätt. Arbetsgivarna måste dock respektera svenska villkor i enlighet med den svenska arbetsmarknadsmodellen.

Att som utskottet nöja sig med pågående beredningsprocesser eller skrivningar i januariöverenskommelsen och tro att detta ska leda till en gynnsam utveckling på området är bara olyckligt önsketänkande. För att stärka kompetensförsörjningen av utbildad arbetskraft har vi inte tid att vänta, utan åtgärder behövs nu.

Vi anser därför att regeringen bör verka för att säkra kompetensförsörjningen i enlighet med vad som anförts ovan.

5. Kompetensutveckling, punkt 2 (KD)

av Sofia Damm (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2018/19:2735 av Camilla Brodin m.fl. (KD) yrkande 21 och avslår motionerna

2018/19:164 av Mattias Bäckström Johansson m.fl. (SD) yrkande 7,

2018/19:1056 av Isak From och Björn Wiechel (båda S) yrkande 3,

2018/19:1081 av Patrik Engström m.fl. (S) yrkandena 1 och 2,

2018/19:2064 av Gulan Avci m.fl. (L),

2018/19:2807 av Jessica Polfjärd m.fl. (M) yrkande 19,

2018/19:2860 av Solveig Zander m.fl. (C) yrkande 4 och

2018/19:2900 av Jessica Rosencrantz m.fl. (M) yrkande 1.

Ställningstagande

För att antalet arbetstillfällen ska öka både i förorter och på landsbygden behöver den digitala kompetensen öka hos befolkningen. I dag krävs datakunskap för nästan vilket arbete som helst och för kontakten med både privata företag och offentliga verksamheter. Kristdemokraterna anser att det finns skäl att se över möjligheten att göra ett digitalt kunskapslyft. Kunskapslyftet skulle kunna innebära en grundutbildning i hantering av de vanligaste dataprogrammen för personer som inte har den kompetensen och som står till arbetsmarknadens förfogande. Ju längre man står utan arbete, desto mindre kompetensutvecklingsinsatser finns att tillgå, vilket ökar gapet mellan redan anställda och arbetslösa ytterligare.

Till skillnad från utskottet anser jag inte att det är lämpligt att invänta pågående beredningsprocesser eller utfallet av januariöverenskommelsen innan det är dags att ta initiativ till insatser på området.

Jag anser därför att regeringen bör ta initiativ till ett digitalt kunskapslyft i enlighet med vad som anförts ovan.

6. Arbetsförmedlingen, punkt 3 (M)

av Erik Bengtzboe (M), Saila Quicklund (M) och Hanif Bali (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2018/19:2807 av Jessica Polfjärd m.fl. (M) yrkande 6 och
avslår motionerna
2018/19:785 av Ann-Britt Åsebol och Elisabeth Björnsdotter Rahm (båda M),
2018/19:1107 av Erik Bengtzboe (M),
2018/19:1127 av Sten Bergheden och Camilla Waltersson Grönvall (båda M),
2018/19:1430 av Josefin Malmqvist (M),
2018/19:1471 av Solveig Zander och Anders Åkesson (båda C) yrkande 2,
2018/19:1837 av Jan Ericson (M),
2018/19:2842 av Martin Ådahl m.fl. (C) yrkande 4 och
2018/19:2992 av Christian Carlsson m.fl. (KD) yrkande 9.

Ställningstagande

Vi anser att situationen på den svenska arbetsmarknaden i dag är oroväckande och att det behövs reformer för att få till stånd en väl fungerande matchningsfunktion som på ett effektivt sätt kan föra samman arbets sökande och arbetsgivare. En inriktning mot en reformerad arbetsmarknadspolitik kommer också till uttryck i det gemensamma budgetförslag för 2019 för utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv som Moderaterna och Kristdemokraterna lämnade under hösten 2018 (bet. 2018/19:AU2). Förslaget fick stöd i riksdagens kammare. I linje med det anser vi att Arbetsförmedlingen bör läggas ned till förmån för en struktur där andra aktörer på arbetsmarknaden spelar en betydligt större roll. Vi vill se ett mer renodlat system där en ny statlig myndighet har ansvar för bl.a. kontroll, uppföljning och bedömning av den arbetssökandes behov. Samtidigt öppnas matchningsfunktionen för ett begränsat antal fristående aktörer.

Vidare menar vi att behovet av utbildning hos de arbetslösa kommer att öka under de närmaste åren till följd av det stora antalet nyanlända som behöver komma in på arbetsmarknaden. Staten och kommunerna måste därför hitta effektiva vägar för samarbete. Vi anser också att kommunerna bör få ett större ansvar för arbetsmarknadspolitiken än vad de har i dag. Det är inte acceptabelt att som i dag ha människor som är inskrivna vid Arbetsförmedlingen under lång tid utan att få vare sig insatser eller sysselsättning. En bortre parentes för den statliga arbetsmarknadspolitiken bör därför införas, och kommunerna bör ta över huvudansvaret för personer som varit arbetslösa under en längre tid.

Vi anser inte att det är lämpligt att, som utskottet föreslår, förlita sig på pågående beredningsprocesser eller den oklara januariöverenskommelsen för att lösa de konkreta problem som finns på arbetsmarknaden. Nya politiska initiativ på området kan inte vänta.

Vi anser därför att regeringen bör ta initiativ till att kommunerna ska ta över huvudansvaret för personer som varit arbetslösa i mer än tre år i enlighet med vad som anförts ovan.

7. Arbetsförmedlingen, punkt 3 (KD)

av Sofia Damm (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2018/19:2992 av Christian Carlsson m.fl. (KD) yrkande 9 och avslår motionerna

2018/19:785 av Ann-Britt Åsebol och Elisabeth Björnsdotter Rahm (båda M),

2018/19:1107 av Erik Bengtzboe (M),

2018/19:1127 av Sten Bergheden och Camilla Waltersson Grönvall (båda M),

2018/19:1430 av Josefin Malmqvist (M),

2018/19:1471 av Solveig Zander och Anders Åkesson (båda C) yrkande 2,

2018/19:1837 av Jan Ericson (M),

2018/19:2807 av Jessica Polfjärd m.fl. (M) yrkande 6 och

2018/19:2842 av Martin Ådahl m.fl. (C) yrkande 4.

Ställningstagande

Arbetsförmedlingen har i dag den viktigaste statliga matchningsrollen på den svenska arbetsmarknaden. Antalet förmedlade jobb via Arbetsförmedlingen är dock alldeles för lågt. Matchningen sker i stället i hög grad på andra sätt och inte sällan genom fristående aktörer. Vidare har Arbetsförmedlingen inte lyckats med sitt viktiga uppdrag att se till att den arbetslöse är aktiv i sitt jobbsökande och får rätt insatser. Kombinationen av myndighetsutövning och egen förmedlingsverksamhet fungerar allt sämre. Dessutom är det svenska systemet kostsamt.

Kristdemokraterna anser att de nuvarande strukturerna för arbetsförmedling inte är anpassade efter dagens arbetsmarknad eller de problem som vi står inför. Kravet på en reformerad Arbetsförmedling framfördes även av Kristdemokraterna tillsammans med Moderaterna i partiernas gemensamma budgetförslag för 2019 för utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv (bet. 2018/19:AU2). Förslaget fick stöd i riksdagens kammare.

Med sin hänvisning till utredningar på området och den oklara januariöverenskommelsen är jag inte övertygad om att utskottet förstår vikten av att agera. Jag anser att det är hög tid för en arbetsförmedlingsreform där det införs en ny modell som på ett bättre sätt än i dag utgår från såväl de arbetssökandes som arbetsmarknadens behov. Som en del av reformen bör Arbetsförmedlingen läggas ned i dess nuvarande form och ersättas av en ny mindre myndighet med en mer renodlad roll. Vidare bör matchningsfunktionen öppnas för fristående aktörer. Ett nytt system måste innebära att de fristående aktörerna mäts och rankas efter resultat och att oseriösa aktörer hålls borta.

Jag anser därför att regeringen bör återkomma med förslag om att lägga ned Arbetsförmedlingen i dess nuvarande form i enlighet med vad som anförts ovan.

8. Arbetsförmedlingen, punkt 3 – motiveringen (V)

av Ali Esbati (V).

Ställningstagande

Jag är enig med utskottet om att de motioner som behandlas under denna punkt bör avslås. Däremot har jag i flera avseenden en annan motivering än utskottet.

Utskottet hänvisar till januariavtalet som träffats mellan regeringspartierna, Centerpartiet och Liberalerna angående Arbetsförmedlingens framtida roll. Jag ser detta som ett allvarligt problem. Avtalets skrivningar om Arbetsförmedlingen har till syfte att avveckla myndigheten i sin nuvarande form och i praktiken privatisera det mesta av verksamheten. Detta är enligt min mening en illa genomtänkt och verklighetsfrånvärd idé, som riskerar att bli en av de största förvaltningspolitiska katastroferna i modern tid i vårt land. Det gäller alldeles särskilt mot bakgrund av de kraftiga nedskärningar som nu genomförs eftersom budgetförslaget från Moderaterna och Kristdemokraterna bifölls i riksdagen med stöd av Sverigedemokraterna.

Under den tidigare Reinfeldtregeringen genomfördes ett privatiseringsexperiment på Arbetsförmedlingen, som fick dramatiskt negativa följder. Oseriösa bolag flockades till flera av insatserna. Tjänstemännen på Arbetsförmedlingen hade svårt att behålla sin yrkesintegritet och att kunna göra ett gott jobb, vilket i sin tur gick hårt ut över de arbetssökande. Denna omvandling av Arbetsförmedlingen till mindre av en grundpelare i en samhällstillvärd och aktiv arbetsmarknadspolitik, och mer av en myndighet för kontroll och bestraffning, kommer av allt att döma vara en mall för en fullskalig förändring av myndigheten.

Jag menar därför att motionsyrkandena bör avslås med hänvisning till att Arbetsförmedlingen behöver gå i en annan riktning, med mindre av upphandlingar och kontroll och mer tid för arbete med arbetsgivare och arbetssökanden – inte med hänvisning till januariavtalet och de beredningsprocesser som väntas följa i dess spår.

9. Arbetsmarknadspolitiska program och insatser, punkt 4 (M)

av Erik Bengtzboe (M), Saila Quicklund (M) och Hanif Bali (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2018/19:2807 av Jessica Polfjärd m.fl. (M) yrkande 8 och avslår motionerna

2018/19:1437 av Josefin Malmqvist och Niklas Wykman (båda M) yrkande 4,

2018/19:2027 av Azadeh Rojhan Gustafsson m.fl. (S) yrkandena 1 och 2,

2018/19:2141 av Joakim Sandell m.fl. (S) yrkande 6,

2018/19:2296 av Åsa Lindhagen m.fl. (MP),

2018/19:2595 av Jan Björklund m.fl. (L) yrkandena 5–7 och 9,

2018/19:2660 av Sultan Kayhan (S) yrkande 3,

2018/19:2690 av Roland Utbult m.fl. (KD) yrkande 3,

2018/19:2740 av Leila Ali-Elmi (MP) yrkandena 1 och 2,

2018/19:2842 av Martin Ådahl m.fl. (C) yrkandena 5 och 6 samt

2018/19:2992 av Christian Carlsson m.fl. (KD) yrkandena 14 och 19.

Ställningstagande

Moderaterna anser att subventionerade anställningar är en viktig väg in på arbetsmarknaden för nyanlända och arbetslösa eftersom de sänker arbetsgivarnas kostnader för att anställa. Vi delar således utskottets uppfattning att subventionerade anställningar är ett viktigt verktyg i arbetsmarknadspolitiken. Till skillnad från utskottet anser vi dock inte att pågående förändringsarbete eller skrivningar i januariöverenskommelsen garanterar den nödvändiga förändring som behövs på området. Vi anser att dagens subventioner fungerar för dåligt och är för krångliga och administrativt tungrodda.

För att fler ska kunna få ett första jobb eller komma tillbaka i arbete vill vi därför ersätta befintliga stöd med ett nytt. Det nya anställningsstödet ska bygga på nystartsjobben som Alliansen införde. Den nya vägen in kräver ingen arbetsmarknadspolitisk bedömning utan endast att personen har varit arbetslös i minst ett år eller är nyanländ. Stödet ökar med tiden i arbetslöshet och ska betalas ut under lika lång tid som den anställde varit arbetslös. För nyanlända ska stödet kunna beviljas i upp till fyra år.

För att fler arbetsgivare ska anställa via denna stödform bör det övervägas om Skatteverket ska bevilja nystartsjobben. Samtidigt är det viktigt att säkerställa att stöden inte missbrukas av oseriösa arbetsgivare. Därför bör det som huvudregel finnas en gräns för hur stor andel av de anställda som får ha

en subventionerad anställning hos en och samma arbetsgivare. Vidare bör nystartsjobben inte kvalificera rätt till arbetslöshetsförsäkring. På så vis kan det undvikas att nystartsjobben används som ett kostsamt sätt att få personer att uppfylla ett arbetsvillkor i arbetslöshetsförsäkringen. För att bevilja nystartsjobb ska det räcka med kollektivavtalsenlig lön.

Vi anser därför att regeringen bör återkomma med förslag om ett förenklat regelverk för subventionerade anställningar i enlighet med vad som anförts ovan.

10. Arbetsmarknadspolitiska program och insatser, punkt 4 (C, L)

av Martin Ådahl (C) och Maria Nilsson (L).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförts i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2018/19:2595 av Jan Björklund m.fl. (L) yrkande 5 och avslår motionerna

2018/19:1437 av Josefin Malmqvist och Niklas Wykman (båda M) yrkande 4,

2018/19:2027 av Azadeh Rojhan Gustafsson m.fl. (S) yrkandena 1 och 2,

2018/19:2141 av Joakim Sandell m.fl. (S) yrkande 6,

2018/19:2296 av Åsa Lindhagen m.fl. (MP),

2018/19:2595 av Jan Björklund m.fl. (L) yrkandena 6, 7 och 9,

2018/19:2660 av Sultan Kayhan (S) yrkande 3,

2018/19:2690 av Roland Utbult m.fl. (KD) yrkande 3,

2018/19:2740 av Leila Ali-Elmi (MP) yrkandena 1 och 2,

2018/19:2807 av Jessica Polfjärd m.fl. (M) yrkande 8,

2018/19:2842 av Martin Ådahl m.fl. (C) yrkandena 5 och 6 samt

2018/19:2992 av Christian Carlsson m.fl. (KD) yrkandena 14 och 19.

Ställningstagande

Vi ser ljusst på yrkesintroduktionsanställning som stödform på arbetsmarknaden. I dag är dock regelverket för att få tillämpa stödet alltför omfattande. Företag som vill anställa med hjälp av yrkesintroduktionsanställningar måste ha ett centralt kollektivavtal om yrkesintroduktion eller ett hängavtal till ett sådant kollektivavtal. Som ett resultat av dagens begränsande regelverk finns det alldeles för få yrkesintroduktionsanställningar på arbetsmarknaden. Vi anser att det visserligen är åtråvärt att arbetsgivare ger sina anställda bra anställningsvillkor. Det får dock inte leda till att vissa arbetsgivare sällas ut och att flertalet arbetssökande inte får ta del av anställningsstödet.

För såväl egenföretagare som småföretag (1–49 anställda) skapar dagens regelverk med krav på kollektivavtal problem. Flera av dessa företag saknar av naturliga skäl kollektivavtal och utestängs därför från möjligheten att anställa någon via en yrkesintroduktionsanställning. Det är olyckligt eftersom det finns många egenföretagare som skulle behöva ett par extra händer. Att utestänga en stor del av småföretagen innebär också att begränsa möjligheterna för de företag där fyra av fem jobb skapas i Sverige. En sådan ordning är kontraproduktiv om målet är att skapa en framgångsrik arbetsmarknadspolitik.

I likhet med utskottet noterar vi att frågan om att utvidga yrkesintroduktionsanställningarna till att gälla även för arbetsgivare som inte omfattas av kollektivavtal behandlades redan i migrationsöverenskommelsen som sex partier träffade i oktober 2015. Frågan har därefter utretts inom Regeringskansliet. Frågan omfattas dock inte av januariavtalet. Vi anser att det är dags att på allvar se över kravet på kollektivavtal för att öppna för fler företag att anställa med yrkesintroduktionsanställningar.

Vi anser därför att regeringen bör se till att kravet på kollektivavtal vid yrkesintroduktionsanställningar tas bort i enlighet med vad som anförts ovan.

11. Arbetsmarknadspolitiska program och insatser, punkt 4 (KD)

av Sofia Damm (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförts i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2018/19:2690 av Roland Utbult m.fl. (KD) yrkande 3 och

2018/19:2992 av Christian Carlsson m.fl. (KD) yrkande 19 och avslår motionerna

2018/19:1437 av Josefin Malmqvist och Niklas Wykman (båda M) yrkande 4,

2018/19:2027 av Azadeh Rojhan Gustafsson m.fl. (S) yrkandena 1 och 2,

2018/19:2141 av Joakim Sandell m.fl. (S) yrkande 6,

2018/19:2296 av Åsa Lindhagen m.fl. (MP),

2018/19:2595 av Jan Björklund m.fl. (L) yrkandena 5–7 och 9,

2018/19:2660 av Sultan Kayhan (S) yrkande 3,

2018/19:2740 av Leila Ali-Elmi (MP) yrkandena 1 och 2,

2018/19:2807 av Jessica Polfjärd m.fl. (M) yrkande 8,

2018/19:2842 av Martin Ådahl m.fl. (C) yrkandena 5 och 6 samt

2018/19:2992 av Christian Carlsson m.fl. (KD) yrkande 14.

Ställningstagande

Jag konstaterar att de stora grupper som i dag står långt ifrån arbetsmarknaden och som tidigare fick plats inom ramen för sysselsättningsfasen i ökande utsträckning lämnas utan någon som helst åtgärd. För att inte lämna dessa människor i sticket är det nödvändigt att införa en ankaråtgärd som främjar ett bibehållt arbetsmarknadsdeltagande. En ankaråtgärd i form av s.k. ankarjobb ska vara obligatorisk för den som stått utanför arbetsmarknaden i 450 dagar och i jobb- och utvecklingsgarantin i 150 dagar. Till skillnad från utskottet anser jag inte att det är lämpligt att invänta pågående beredningsprocesser eller utfallet av januariöverenskommelsen innan initiativ tas på området.

Vidare konstaterar jag att det i dag finns över 350 arbetsintegrerande sociala företag i Sverige som ger ca 9 000 personer arbete, arbetsträning och rehabiliterande insatser. Kristdemokraterna ser gärna att fler sådana företag växer fram, då de bedöms sänka trösklarna in på arbetsmarknaden för vissa grupper arbetssökande som kanske inte haft ett arbete på lång tid. Kristdemokraterna har därför genomfört satsningar i våra budgetmotioner bl.a. för att utöka handledarstödet hos arbetsintegrerande sociala företag. Med utgångspunkt i den viktiga insats de arbetsintegrerande sociala företagen gör på arbetsmarknaden anser Kristdemokraterna att det är angeläget att underlätta beslutfattandet kring anvisningar av arbetssökande till dessa företag. En väg att göra detta är att införa en tydligare definition av arbetsintegrerande sociala företag. Jag konstaterar att utskottet inte alls tycks se behovet av denna önskvärda förändring.

Jag anser därför att regeringen i enlighet med vad som anförts ovan bör utreda dels förutsättningarna för att införa ankarjobb som sysselsättning till långtidsarbetslösa, dels om det bör införas en författningsreglerad definition av arbetsintegrerande sociala företag.

12. Kontroll av subventionerade anställningar, punkt 5 (V)

av Ali Esbati (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförts i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2018/19:383 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkandena 7–13 och
bifaller delvis motion

2018/19:1162 av Joakim Sandell m.fl. (S).

Ställningstagande

Liksom utskottet anser Vänsterpartiet att subventionerade anställningar är en bra och nödvändig åtgärd för att hjälpa nyanlända, långtidsarbetslösa eller personer med funktionsnedsättning att få en fastare anknytning till arbetsmarknaden. Nuvarande system med subventionerade anställningar har dock under lång tid varit behäftat med risker och problem. Vid sidan av den uppenbara risken för undanträngningseffekter finns stora problem med oegentligheter, överutnyttjande och andra felaktigheter. Under de senaste åren har vi sett åtskilliga exempel på hur oseriösa arbetsgivare inom vissa branscher sätter i system att ta in arbetslösa från olika arbetsmarknadspolitiska program i stället för att anställa ordinarie arbetskraft.

Det är hög tid att ta tag i de missförhållanden som råder kring subventionerade anställningar och skapa ett regelverk som motverkar missbruk. Under mandatperioden 2014–2018 vidtog den rödgröna regeringen ett antal åtgärder som var viktiga steg på vägen för att skapa ordning och reda bland de subventionerade anställningarna. Jag anser dock att det krävs ytterligare åtgärder i syfte att komma till rätta med de problem som i dag finns på området. Det duger inte att som utskottet nöja sig med att invänta pågående beredningsprocesser eller tro att några skrivelser i januariavtalet ska bidra till att lösa de missförhållanden som råder kring subventionerade anställningar.

Jag anser därför att regeringen bör vidta följande åtgärder för att komma till rätta med de nuvarande bristerna på området:

- införa en gräns för hur många eller hur stor andel anställda med subventionerad lön en och samma arbetsgivare får ta emot
- förtydliga för Arbetsförmedlingen att myndigheten ska genomföra samråd med facklig organisation inför varje arbetsplatsförlagd anvisning, även vad gäller nystartsjobb
- förtydliga för Arbetsförmedlingen att den fackliga organisationens yttrande alltid noga bör övervägas i myndighetens beslut om arbetsplatsförlagd anvisning
- ge Arbetsförmedlingen i uppdrag att tydliggöra sina rutiner vad gäller för- och efterhandskontroll av arbetsgivare som tar emot subventioner
- ge Arbetsförmedlingen utökade möjligheter att kontrollera arbetsgivare som anställer personal med subventioner
- införa möjligheten till sanktioner mot arbetsgivare som inte uppfyller överenskomna kriterier eller missbrukar anställningsstöden för att minska sina personalkostnader och få konkurrensfördelar
- införa krav på att arbetsgivare som anställer personer med subventioner ska vara skyldiga att utfärda ett arbetsintyg till den anställde när anställningen upphör.

13. Arbetsmarknaden för personer med funktionsnedsättning, punkt 6 (M)

av Erik Bengtzboe (M), Saila Quicklund (M) och Hanif Bali (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2018/19:2807 av Jessica Polfjärd m.fl. (M) yrkande 10 och avslår motionerna

2018/19:182 av Jimmy Loord (KD),

2018/19:693 av Helena Bouveng (M),

2018/19:784 av Ann-Britt Åsebol (M),

2018/19:856 av Carina Ståhl Herrstedt m.fl. (SD) yrkandena 10 och 11,

2018/19:1153 av Malin Larsson och Jasenko Omanovic (båda S),

2018/19:1164 av Ida Karkiainen (S),

2018/19:1466 av Per Lodenius (C),

2018/19:2053 av Jan Björklund m.fl. (L) yrkandena 19 och 20 samt

2018/19:2327 av Åsa Lindhagen (MP) yrkande 2.

Ställningstagande

Moderaterna anser att Samhall AB:s uppgift att erbjuda sysselsättning åt personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga är en viktig del av arbetsmarknadspolitiken. Vi noterar att flera granskningar av Samhall har visat att många anställda har potential att övergå till arbete på den reguljära arbetsmarknaden och att de också vill det. Eftersom en anställning hos Samhall är trygg och ibland även ger högre lön än genomsnittligt för liknande arbeten på den ordinarie arbetsmarknaden blir dock många kvar även när arbetsförmågan har utvecklats och arbete på den reguljära arbetsmarknaden blivit möjligt.

Utskottets uppfattning verkar vara att de insatser som i dag redan görs för personer med funktionsnedsättning är tillräckliga. Vi delar inte den uppfattningen. Vi anser att mer kan göras för att förbättra förutsättningarna för denna grupp på arbetsmarknaden. Ett område där det finns skäl att överväga nya vägar är insatser som skulle kunna bidra till att öka utflödet och ge fler möjlighet att få ta del av Samhalls unika kompetens. En sådan åtgärd är att överväga om Samhall ska ges möjlighet att erbjuda tillfälliga anställningar inom ramen för grunduppdraget. En sådan ordning skulle ge möjlighet att pröva individen i arbete och bedöma vilken långsiktig insats som är lämpligast, t.ex. en fortsatt fast anställning i bolaget eller annan insats på Arbetsförmedlingen. På så sätt skulle framför allt fler unga kunna ges stöd för att bli

anställda hos en annan arbetsgivare, utan att det försämrar anställningstryggheten för dem som nu är anställda i Samhall.

Vi anser därför att regeringen bör utreda om Samhall ska ges möjlighet att erbjuda tillfälliga anställningar inom ramen för grunduppdraget i enlighet med vad som anförts ovan.

14. Arbetsmarknaden för personer med funktionsnedsättning, punkt 6 (SD)

av Magnus Persson (SD), Alexander Christiansson (SD) och Henrik Vinge (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2018/19:856 av Carina Ståhl Herrstedt m.fl. (SD) yrkandena 10 och 11 samt avslår motionerna

2018/19:182 av Jimmy Loord (KD),

2018/19:693 av Helena Bouveng (M),

2018/19:784 av Ann-Britt Åsebol (M),

2018/19:1153 av Malin Larsson och Jasenko Omanovic (båda S),

2018/19:1164 av Ida Karkiainen (S),

2018/19:1466 av Per Lodenius (C),

2018/19:2053 av Jan Björklund m.fl. (L) yrkandena 19 och 20,

2018/19:2327 av Åsa Lindhagen (MP) yrkande 2 och

2018/19:2807 av Jessica Polfjärd m.fl. (M) yrkande 10.

Ställningstagande

Ett vanligt reguljärt jobb är inte alltid ett alternativ för arbetslösa med nedsatt arbetsförmåga som inte kan arbeta fullt ut. Vi delar visserligen utskottets uppfattning att arbetsmarknadspolitiken bör inriktas på att inkludera även personer med funktionsnedsättning och skapa möjlighet för alla till arbete utifrån sina förutsättningar. Vi delar dock inte uppfattningen att den politik som regeringspartierna står för på området skulle vara tillräcklig för att nå det önskade målet. Det bör därför övervägas ytterligare insatser på området.

För det första anser Sverigedemokraterna att det finns skäl att se över möjligheten att införa någon form av flexjobb, dvs. en särskild anställningsform för den som har väsentligt och permanent nedsatt arbetsförmåga. Med ett flexjobb kan den som har nedsatt arbetsförmåga arbeta 100 procent av sin individuella förmåga och få 100 procent av lönen. Arbetsgivaren betalar endast för den tid som flexjobbaren kan arbeta, och staten tillskjuter pengar

för resterande del av lönen. God erfarenhet av flexjobb finns från t.ex. Danmark.

För det andra anser vi att det finns skäl att överväga åtgärder för att värna Samhalls kärnuppdrag. Samhall bildades för att ge människor med psykiska eller fysiska funktionshinder möjlighet att få meningsfulla jobb. Samhalls huvuduppgift är att skapa utvecklande jobb åt personer med en dokumenterad funktionsnedsättning. Vi har dock noterat att Arbetsförmedlingen använder sig av Samhall för att få bort nyanlända ur arbetslöshetsstatistiken. Hos Samhall är 42 procent av deltagarna utrikes födda. Att denna grupp skulle utgöra nästan hälften av alla deltagare hos Samhall är helt orimligt. Sverigedemokraterna anser att Arbetsförmedlingen använder sig av funktionshinderskoderna på ett högst tveksamt sätt; att ha bristande kunskaper i det svenska språket kan inte anses vara en funktionsnedsättning. Samhall är inte till för att regeringen ska kunna dölja en misslyckad invandrings- och arbetsmarknadspolitik.

Vi anser därför att regeringen i enlighet med vad som anförts ovan dels bör se över möjligheten att införa någon form av flexjobb, dels bör vidta åtgärder för att värna Samhalls kärnuppdrag.

15. Arbetsmarknaden för personer med funktionsnedsättning, punkt 6 (C)

av Martin Ådahl (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2018/19:2053 av Jan Björklund m.fl. (L) yrkande 20 och avslår motionerna

2018/19:182 av Jimmy Loord (KD),

2018/19:693 av Helena Bouveng (M),

2018/19:784 av Ann-Britt Åsebol (M),

2018/19:856 av Carina Ståhl Herrstedt m.fl. (SD) yrkandena 10 och 11,

2018/19:1153 av Malin Larsson och Jasenko Omanovic (båda S),

2018/19:1164 av Ida Karkiainen (S),

2018/19:1466 av Per Lodenius (C),

2018/19:2053 av Jan Björklund m.fl. (L) yrkande 19,

2018/19:2327 av Åsa Lindhagen (MP) yrkande 2 och

2018/19:2807 av Jessica Polfjärd m.fl. (M) yrkande 10.

Ställningstagande

Centerpartiet är övertygat om att ett steg mot full delaktighet är möjligheten att kunna försörja sig genom eget arbete. En grundförutsättning på den svenska arbetsmarknaden bör vara att det ska vara enkelt att anställa en person med funktionsnedsättning. Därför är det viktigt att arbetsmarknaden blir mer öppen för dem som vill jobba trots att de har nedsatt arbetsförmåga.

Jag anser att det behövs ett större fokus på möjligheterna att göra det lättare för personer med funktionsnedsättning att delta i samhället och försörja sig själva. Jag noterar att utskottet framhåller vissa insatser som riktar sig till personer med funktionsnedsättning och att en del förändringar har skett på området. Till skillnad från utskottet anser jag dock att ytterligare förbättringar än sådana som redan aviserats är önskvärda redan i dag. Ett sådant område är utformningen av de arbetsmarknadspolitiska stöden för personer med funktionsnedsättning. Dessa är alltför svårtillgängliga i sin nuvarande utformning.

Jag stöder därför Liberalernas förslag om att regeringen bör se till att göra de arbetsmarknadspolitiska stöden för personer med funktionsnedsättning färre men mer flexibla i enlighet med vad som anförts ovan.

16. Arbetsmarknaden för personer med funktionsnedsättning, punkt 6 (KD)

av Sofia Damm (KD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2018/19:182 av Jimmy Loord (KD) och avslår motionerna

2018/19:693 av Helena Bouveng (M),

2018/19:784 av Ann-Britt Åsebol (M),

2018/19:856 av Carina Ståhl Herrstedt m.fl. (SD) yrkandena 10 och 11,

2018/19:1153 av Malin Larsson och Jasenko Omanovic (båda S),

2018/19:1164 av Ida Karkiainen (S),

2018/19:1466 av Per Lodenius (C),

2018/19:2053 av Jan Björklund m.fl. (L) yrkandena 19 och 20,

2018/19:2327 av Åsa Lindhagen (MP) yrkande 2 och

2018/19:2807 av Jessica Polfjärd m.fl. (M) yrkande 10.

Ställningstagande

Jag kan konstatera att nuvarande insatser, såsom lönebidrag, har vissa inlåsnings effekter eftersom det inte är möjligt att ha mer än en arbetsgivare

eller äga och driva eget företag. Jag delar inte den uppfattning som utskottet verkar ha att den politik som förs på området redan är fulländad utan anser att mer kan göras. Av artikel 27 i FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning framgår bl.a. att konventionsstaterna erkänner rätten till arbete för personer med funktionsnedsättning på lika villkor som för andra. Det framgår också att staterna ska främja möjligheterna till egenföretagande, företagande, utveckling av kooperativ samt till att starta eget företag. Vidare ska staterna vidta åtgärder, däribland lagstiftning, för att anställa personer med funktionsnedsättning i den offentliga sektorn. Jag anser att det nu är dags att gå från ord till handling och vidta konkreta åtgärder som resulterar i att fler personer med funktionsnedsättning får arbete.

Jag anser därför att regeringen bör se till att modernisera regelverket så att personer med funktionsvariation ska få plats på arbetsmarknaden i enlighet med vad som anförts ovan.

17. Arbetsmarknaden för personer med funktionsnedsättning, punkt 6 (L)

av Maria Nilsson (L).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförts i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2018/19:2053 av Jan Björklund m.fl. (L) yrkandena 19 och 20 samt avslår motionerna

2018/19:182 av Jimmy Loord (KD),

2018/19:693 av Helena Bouveng (M),

2018/19:784 av Ann-Britt Åsebol (M),

2018/19:856 av Carina Ståhl Herrstedt m.fl. (SD) yrkandena 10 och 11,

2018/19:1153 av Malin Larsson och Jasenko Omanovic (båda S),

2018/19:1164 av Ida Karkiainen (S),

2018/19:1466 av Per Lodenius (C),

2018/19:2327 av Åsa Lindhagen (MP) yrkande 2 och

2018/19:2807 av Jessica Polfjärd m.fl. (M) yrkande 10.

Ställningstagande

Liberalerna anser att arbetet är en viktig del av livet och vuxenidentiteten. Att ha ett arbete är ett medel för att kunna leva ett fullvärdigt liv och vara inkluderad i samhället. Jag anser att de viktigaste åtgärderna för att minska klyftorna i sysselsättning mellan personer med olika funktionalitet handlar om

matchning och tillgänglighet och om att motverka fördomar och diskriminering.

Jag noterar att januariavtalet uttryckligen slår fast att insatser för personer med funktionsnedsättning inte berörs av den reformering av Arbetsförmedlingen som pekas ut i överenskommelsen. Liberalerna anser att en myndighet bör få ett samlat ansvar för utslussningen av unga med funktionsnedsättning på arbetsmarknaden. Det innebär bl.a. att denna myndighet bör ta över ansvaret för aktivitetsersättningen.

Vidare noterar jag att utskottet verkar nöja sig med den rådande ordningen när det gäller vilka stöd och insatser som finns för att underlätta för personer med funktionsnedsättning på arbetsmarknaden. Till skillnad från utskottet anser jag att det finns möjlighet att förbättra dagens system och den mängd av stöd och insatser som finns att tillgå. Genom att minska antalet stöd men samtidigt göra stöden mer flexibla ökar möjligheten att träffa rätt med insatserna för fler personer.

Jag anser därför att regeringen i enlighet med vad som anförts ovan bör återkomma med förslag om att dels samla ansvaret för att slussa ut unga med funktionsnedsättning på arbetsmarknaden hos en myndighet, dels minska antalet arbetsmarknadspolitiska stöd för personer med funktionsnedsättning men samtidigt göra stöden mer flexibla.

18. Arbetslöshetsförsäkringen, punkt 7 (M)

av Erik Bengtzboe (M), Saila Quicklund (M) och Hanif Bali (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförts i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2018/19:2807 av Jessica Polfjärd m.fl. (M) yrkandena 2 och 3 samt avslår motionerna

2018/19:78 av Magnus Persson m.fl. (SD) yrkandena 2, 3 och 9,

2018/19:621 av Carina Ödebrink och Peter Persson (båda S),

2018/19:660 av Rasmus Ling (MP),

2018/19:781 av Lotta Finstorp (M),

2018/19:860 av Edward Riedl (M),

2018/19:1471 av Solveig Zander och Anders Åkesson (båda C) yrkande 1,

2018/19:1765 av ClasGöran Carlsson och Monica Haider (båda S),

2018/19:2034 av Gulan Avci m.fl. (L) yrkandena 1 och 2,

2018/19:2547 av Rickard Nordin (C) yrkande 2 och

2018/19:2680 av Mathias Tegnér och Fredrik Lundh Sammeli (båda S) yrkande 2.

Ställningstagande

Arbetslöshetsförsäkringen reformerades under alliansregeringen i syfte att uppmuntra till arbete, öka sysselsättningen och stärka dess roll som omställningsförsäkring. Vi anser att det vägval som då valdes med en arbetslöshetsförsäkring som är en effektiv omställningsförsäkring var rätt väg att gå. Vi kan också konstatera att ekonomiska bedömare som Konjunkturinstitutet och Riksbanken delar vår uppfattning att reformer av detta slag leder till ett ökat deltagande på arbetsmarknaden och därmed till ökad sysselsättning. Tvärt emot denna inriktning genomförde regeringen 2016 en höjning av ersättningen i arbetslöshetsförsäkringen. En sådan inriktning på politiken får direkt motsatt effekt med längre arbetslöshetsperioder.

Vi anser att det även fortsättningsvis är viktigt att värna arbetslöshetsförsäkringens roll som omställningsförsäkring. Till skillnad från utskottet känner vi oss inte trygga med att det pågående förändringsarbetet på området kommer att leverera de nödvändiga förändringar som behövs. Vi vill i stället se konkreta insatser där utformningen av arbetslöshetsförsäkringen ses över med inriktning på att säkerställa att taknivåer och avtrappning tydligt uppmuntrar till att söka och skaffa jobb.

Vidare vill vi framhålla att även andra ersättningar vid arbetslöshet påverkar de arbetssökandes drivkrafter för arbete. Det är viktigt att utgångspunkten är att olika former av ersättningar vid arbetslöshet ska stötta omställning till ett nytt jobb, inte vara en långsiktig försörjning. I dag kan dock arbetslösa under lång tid behålla sin ersättningsnivå genom att först få ersättning från arbetslöshetsförsäkringen och därefter aktivitetsstöd eller utvecklingsersättning. Vi anser att en bortre parentes för de här stöden bör införas.

Vi anser därför att regeringen i enlighet med vad som anförts ovan skyndsamt bör återkomma med förslag om att dels förändra arbetslöshetsförsäkringen till en effektiv omställningsförsäkring, dels begränsa tiden med statlig ersättning vid arbetslöshet till tre år.

19. Arbetslöshetsförsäkringen, punkt 7 (SD)

av Magnus Persson (SD), Alexander Christiansson (SD) och Henrik Vinge (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2018/19:78 av Magnus Persson m.fl. (SD) yrkandena 2, 3 och 9 samt avslår motionerna

2018/19:621 av Carina Ödebrink och Peter Persson (båda S),

2018/19:660 av Rasmus Ling (MP),
2018/19:781 av Lotta Finstorp (M),
2018/19:860 av Edward Riedl (M),
2018/19:1471 av Solveig Zander och Anders Åkesson (båda C) yrkande 1,
2018/19:1765 av ClasGöran Carlsson och Monica Haider (båda S),
2018/19:2034 av Gulan Avci m.fl. (L) yrkandena 1 och 2,
2018/19:2547 av Rickard Nordin (C) yrkande 2,
2018/19:2680 av Mathias Tegnér och Fredrik Lundh Sammeli (båda S)
yrkande 2 och
2018/19:2807 av Jessica Polfjärd m.fl. (M) yrkandena 2 och 3.

Ställningstagande

Sverigedemokraterna är ett parti som tydligt värnar om löntagarna. Vi anser att ekonomisk trygghet vid arbetslöshet ska vara lika självklart som ekonomisk trygghet vid sjukdom. För att skapa förutsättningar för detta bör arbetslöshetsförsäkringen bli helt statligt finansierad och rent administrativt tas över av Försäkringskassan. Vi konstaterar att arbetslöshetsförsäkringen i dag är skattefinansierad till ca 90 procent. Den finansieras således inte av medlemsavgifter. Med detta som utgångspunkt är det inte mer än rätt att alla löntagare ges möjlighet att ta del av denna trygghet vid arbetslöshet. Vi anser att kraven för att få ersättning ska kvarstå i sin nuvarande form men att kravet på medlemskap i en arbetslöshetskassa ska avvecklas.

Ett av de krav som i dag gäller för att en arbetssökande ska få ersättning från arbetslöshetsförsäkringen är att han eller hon ska söka och vara villig att ta arbete i hela landet från första dagen i arbetslöshet. Detta innebär i praktiken att en arbetssökande kan bli tvungen att lämna sin hemort och sin familj för att flytta till en helt annan del av landet om han eller hon får anställning på annan ort. Vi vänder oss inte emot tanken att man ska flytta till jobben; däremot vill vi ge människor en rimlig chans att i första hand kunna stanna i sin hemort och söka arbete där. Utifrån detta vill vi återinföra den s.k. 100-dagarsregeln med möjlighet att begränsa sitt geografiska sök område de första 100 dagarna.

Till skillnad från utskottet anser vi inte att det pågående förändringsarbetet om arbetslöshetsförsäkringen på något vis garanterar en förbättrad arbetslöshetsförsäkring i den riktning vi önskar. Vi anser därför att regeringen i enlighet med vad som anförts ovan bör lägga fram följande förslag för att komma till rätta med de nuvarande bristerna på området:

- införa en obligatorisk, skattefinansierad och allmän arbetslöshetsförsäkring
- flytta över ansvaret för arbetslöshetsförsäkringen till Försäkringskassan
- återinföra 100-dagarsregeln.

20. Arbetslöshetsförsäkringen, punkt 7 (L)

av Maria Nilsson (L).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2018/19:2034 av Gulan Avci m.fl. (L) yrkandena 1 och 2 samt avslår motionerna

2018/19:78 av Magnus Persson m.fl. (SD) yrkandena 2, 3 och 9,

2018/19:621 av Carina Ödebrink och Peter Persson (båda S),

2018/19:660 av Rasmus Ling (MP),

2018/19:781 av Lotta Finstorp (M),

2018/19:860 av Edward Riedl (M),

2018/19:1471 av Solveig Zander och Anders Åkesson (båda C) yrkande 1,

2018/19:1765 av ClasGöran Carlsson och Monica Haider (båda S),

2018/19:2547 av Rickard Nordin (C) yrkande 2,

2018/19:2680 av Mathias Tegnér och Fredrik Lundh Sammeli (båda S) yrkande 2 och

2018/19:2807 av Jessica Polfjärd m.fl. (M) yrkandena 2 och 3.

Ställningstagande

Jag konstaterar att personer i utsatta grupper på arbetsmarknaden i hög utsträckning inte är medlemmar i en arbetslöshetskassa och således endast är berättigade till grundbeloppet om 365 kronor per dag vid arbetslöshet. Detta leder ofta till att dessa personer står utan ett ordentligt ekonomiskt skydd i det fall de blir arbetslösa. Jag anser att arbetslöshetsförsäkringen behöver reformeras för att människor som hamnar i arbetslöshet inte ska hamna i ofrihet.

I likhet med utskottet noterar jag det arbete som för närvarande pågår med att se över arbetslöshetsförsäkringen, framför allt inom ramen för den pågående statliga utredningen som tillsattes under 2018. Jag välkomnar denna utredning och kommer att följa det vidare arbetet med stort intresse. Samtidigt anser jag dock att ytterligare uppgifter borde rymmas inom utredningens uppdrag. Utredningen borde därför i tilläggsdirektiv få vissa nya uppgifter att utreda. För det första bör utredningen få i uppdrag att utreda hur en inkomstgrundad arbetslöshetsförsäkring kan bli obligatorisk. För det andra bör utredningen få i uppdrag att utreda hur de befintliga arbetslöshetskassorna skulle kunna slås ihop till en statlig aktör.

Jag noterar att frågor om arbetslöshetsförsäkringen kort nämns i januariavtalet. De förändringar som jag föreslår här rör dock ett område som inte omfattas av den överenskommelsen, som bl.a. Liberalerna har varit med

och träffat. Jag anser därför att regeringen bör fatta beslut om tilläggsdirektiv till Utredningen om en ny arbetslöshetsförsäkring (A 2018:01) i enlighet med vad som anförts ovan.

Särskilda yttranden

1. Framtidens arbetsmarknad, punkt 1 (C)

Martin Ådahl (C) anför:

Jag noterar att utskottet framhåller januariavtalet och att detta innehåller frågor som rör jobb, företagande och hållbar tillväxt. Det är frågor som har beröringspunkter med olika yrkanden om framtidens arbetsmarknad, däribland förslagen som framförs i Centerpartiets kommittémotion 2018/19:2842 yrkande 7 och i motion 2018/19:2539 yrkande 2. Jag står naturligtvis bakom vad som anförs i dessa motioner om behovet av att se över arbetsmarknaden och göra det lättare för företagare att anställa. I nuläget bör man dock avvakta det vidare arbetet med att genomföra en arbetsmarknadspolitik lämpad för framtidens arbetsmarknad i linje med den riktning som stakats ut i januariavtalet. Det finns därför inte skäl för mig att reservera mig till förmån för förslagen i nämnda motioner.

2. Kompetensutveckling, punkt 2 (C, L)

Martin Ådahl (C) och Maria Nilsson (L) anför:

I kommittémotion 2018/19:2860 yrkande 4 framhåller Centerpartiet bl.a. att möjligheterna till omställning från ett arbete till ett annat bör förbättras genom en mer flexibel arbetsmarknad med bättre system för omställning. I Liberalernas kommittémotion 2018/19:2064 föreslås en utredning för att undersöka hur det offentliga kan underlätta för företag att investera i personalens kompetensutveckling. Som utskottet noterar finns frågor om kompetensutveckling och omställningsförmåga med i januariavtalet. Vi står bakom förslagen i nämnda motioner men avstår mot bakgrund av det vidare arbetet med att genomföra januariavtalet från att reservera oss till förmån för förslagen.

3. Arbetsförmedlingen, punkt 3 (SD)

Magnus Persson (SD), Alexander Christiansson (SD) och Henrik Vinge (SD) anför:

Sverigedemokraterna väckte under allmänna motionstiden 2018 förslag om Arbetsförmedlingen. I motion 2018/19:78 yrkande 1 föreslås att Arbetsförmedlingen avvecklas i sin nuvarande form. Vi har i dag en ohållbar situation där Arbetsförmedlingen år efter år levererar väldigt svaga resultat men till höga kostnader. Eftersom utskottet behandlade detta förslag i samband med beredningen av budgetpropositionen för 2019 utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv (bet. 2018/19:AU2) har vi inte möjlighet att i detta ärende reservera oss till förmån för förslaget. Vi står naturligtvis bakom de

budgetförslag som Sverigedemokraterna presenterat och hänvisar till Sverigedemokraternas särskilda yttrande i det nämnda betänkandet.

4. Arbetsförmedlingen, punkt 3 (C)

Martin Ådahl (C) anför:

Den svenska arbetsmarknaden har behov av övergripande reformer för att öka de arbetslösas jobbchanser. Centerpartiet ger uttryck för detta i kommittémotion 2018/19:2842 yrkande 4 där det föreslås att Arbetsförmedlingen görs om i grunden, att en arbetsförmedlarpeng införs och att alla arbetsförmedlande uppgifter läggs ut på kompetenta privata företag och ideella organisationer. Denna inriktning var också en central utgångspunkt för Centerpartiet i förhandlingarna om januariavtalet. I likhet med utskottet konstaterar jag att överenskommelsen som träffats mellan Socialdemokraterna, Centerpartiet, Liberalerna och Miljöpartiet slår fast att Arbetsförmedlingen ska reformeras i grunden med ett nytt system där fristående aktörer matchar och rustar arbetssökande för de lediga jobben och ersätts efter resultat, i linje med vad som framförs i Centerpartiets kommittémotion. Jag står naturligtvis bakom förslaget i Centerpartiets kommittémotion och delar även synsättet som framförs i ytterligare ett antal motioner om behovet av att reformera Arbetsförmedlingen i grunden och att göra det på grundval av fristående aktörer. Jag avstår dock, mot bakgrund av att förändringar med just denna innebörd ska utarbetas som en följd av januariavtalet, från att reservera mig till förmån för något förslag i denna del.

5. Arbetsförmedlingen, punkt 3 (L)

Maria Nilsson (L) anför:

I kommittémotion 2018/19:2993 framhåller Liberalerna partiets inställning till hur de arbetsförmedlande uppgifterna bör organiseras på den svenska arbetsmarknaden. Liberalerna vill lägga ned Arbetsförmedlingen och ersätta den med en ny smalare myndighet som konkurrensutsätts av civila aktörer, kommuner och privata matchningsföretag. Liberalernas förslag behandlades av utskottet i samband med beredningen av budgetpropositionen för 2019 utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv (bet. 2018/19:AU2). I likhet med utskottet konstaterar jag att januariavtalet slår fast att Arbetsförmedlingen ska reformeras i grunden och att fristående aktörer ska spela en central roll. Jag kan således konstatera att överenskommelsen mellan Socialdemokraterna, Centerpartiet, Liberalerna och Miljöpartiet i denna del går i den riktning som Liberalerna förespråkar. Mot bakgrund av att det finns skäl att avvakta det vidare arbetet med att genomföra januariavtalet finns det inte skäl för mig att reservera mig i denna del.

6. Arbetsmarknadspolitiska program och insatser, punkt 4 (SD)

Magnus Persson (SD), Alexander Christiansson (SD) och Henrik Vinge (SD) anför:

Sverigedemokraterna väckte under allmänna motionstiden 2018 förslag om arbetsmarknadspolitiska program och insatser. I motion 2018/19:78 yrkande 11 framhåller Sverigedemokraterna att de subventionerade anställningarna på sikt bör avvecklas och ersättas av utbildningsinsatser som syftar till att rusta individen för att på egen hand nå en reguljär anställning. Eftersom utskottet behandlade detta förslag i samband med beredningen av budgetpropositionen för 2019 utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv (bet. 2018/19:AU2) har vi inte möjlighet att i detta ärende reservera oss till förmån för förslaget. Vi står naturligtvis bakom de budgetförslag som Sverigedemokraterna presenterat och hänvisar till Sverigedemokraternas särskilda yttrande i det nämnda betänkandet.

7. Arbetsmarknadspolitiska program och insatser, punkt 4 (C)

Martin Ådahl (C) anför:

Jag noterar att utskottet framhåller januariavtalet och att en del av överenskommelsen innebär förändringar i hur arbetsmarknadspolitiska program och insatser såsom nystartsjobb och extratjänster ska tillämpas framöver. I Centerpartiets kommittémotion 2018/19:2842 finns yrkanden som riktar in sig på detta område. Jag står naturligtvis bakom vad som anförs där om att se över dagens olika anställningsstöd för att fokusera på de effektivare nystartsjobben och utreda extratjänsterna. I nuläget bör man dock avvakta det vidare arbetet med att genomföra förändringar av de arbetsmarknadspolitiska programmen och insatserna i linje med den riktning som stakats ut i januariavtalet. Det finns därför inte skäl för mig att reservera mig till förmån för förslagen i Centerpartiets kommittémotion.

8. Arbetsmarknadspolitiska program och insatser, punkt 4 (V)

Ali Esbati (V) anför:

Vänsterpartiet vill att arbetsmarknadspolitiken ska vara aktiv. Det innebär att individen uppmuntras till att ställa sig till arbetsmarknadens förfogande och söka arbete samt förbättra sin kompetens, men samtidigt att samhället på olika sätt tar ansvar för att stödja den arbetssökande, till nytta för såväl individen som samhällsekonomin.

Under senare decennier, särskilt efter högerregeringens tillträde 2006, har svensk arbetsmarknadspolitik på flera sätt försämrats och försvagats. Som exempel har yrkesinriktade arbetsmarknadsutbildningar fått ge vika för tveksamma massinsatser av typen fas 3.

Jag vill understryka att utskottets hänvisning till såväl januariavtalet som migrationsöverenskommelsen i detta sammanhang är mycket problematisk. Att ta bort kravet på kollektivavtal för yrkesintroduktionsanställningar är en inbjudan till mer av oegentligheter och exploatering på arbetsmarknaden. Detsamma gäller nystartsjobben. Hur etableringsjobb – vars genomförande bygger på medverkan från parter vilkas förhållanden regleras genom just kollektivavtal – ska gälla även verksamheter utan kollektivavtal, är snarare höljt i dunkel. Jag ser således med oro på utvecklingen av de arbetsmarknadspolitiska insatserna om ovan nämnda intentioner skulle bli vägledande i det kommande arbetet inom regeringen och dess myndigheter.

Vänsterpartiet har dock inga yrkanden under just denna punkt och jag har därför inte kunnat reservera mig till förmån för något yrkande. Våra förslag har bl.a. presenterats i tidigare budgetförhandlingar med regeringen och kommer framöver att tas upp i olika sammanhang.

9. Arbetsmarknadspolitiska program och insatser, punkt 4 (L)

Maria Nilsson (L) anför:

I kommittémotion 2018/19:2595 vill Liberalerna att kravet på kollektivavtal eller motsvarande för nystartsjobb tas bort, rutinerna för lönestöden ses över och undanträngningseffekter av lönestöd utreds. Som utskottet noterar slås det fast i januariavtalet att bl.a. nystartsjobb och vissa andra lönestöd ska genomgå en förändring kommande år. Jag står naturligtvis bakom förslagen i Liberalernas kommittémotion men avstår mot bakgrund av det vidare arbetet med att genomföra januariavtalet från att reservera mig till förmån för förslagen.

10. Arbetslöshetsförsäkringen, punkt 7 (KD)

Sofia Damm (KD) anför:

I kommittémotion 2018/19:2992 framhåller Kristdemokraterna arbetslöshetsförsäkringens funktion som en omställningsförsäkring och föreslår att taket i ersättningen sänks. Kristdemokraterna föreslår också att deltidsbegränsningen av arbetslöshetsförsäkringen återinförs. Jag står naturligtvis bakom dessa förslag, men eftersom utskottet behandlade förslagen i samband med beredningen av budgetpropositionen för 2019 utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv (bet. 2018/19:AU2) har jag inte möjlighet att i detta ärende reservera mig till förmån för dem.

I samma motion föreslår Kristdemokraterna också att 25 procent av medlemsavgiften till en arbetslöshetskassa ska göras avdragsgill i deklARATIONEN. Förslaget kommer att behandlas av skatteutskottet, och Kristdemokraterna kommer att återkomma till frågan inom ramen för skatteutskottets beredning.

BILAGA

Förteckning över behandlade förslag

Motioner från allmänna motionstiden 2018/19

2018/19:78 av Magnus Persson m.fl. (SD):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en obligatorisk, skattefinansierad och allmän arbetslöshetsförsäkring och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att flytta över ansvaret för arbetslöshetsförsäkringen till Försäkringskassan och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om återinförande av 100-dagarsregeln och tillkännager detta för regeringen.

2018/19:164 av Mattias Bäckström Johansson m.fl. (SD):

7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om kompetensförsörjning genom vidareutbildning samt utlandsrekrytering och tillkännager detta för regeringen.

2018/19:182 av Jimmy Loord (KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att modernisera regelverket för att personer med funktionsvariation ska få plats på arbetsmarknaden och tillkännager detta för regeringen.

2018/19:296 av Ali Esbati m.fl. (V):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör tillsätta en utredning med uppdrag att se över nuvarande modell för lönebildning där den konkurrensutsatta industrin sätter normen för löneökningstakten och tillkännager detta för regeringen.

2018/19:383 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V):

7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det bör införas en gräns för hur många eller hur stor andel anställda med subventionerad lön en och samma arbetsgivare får ta emot och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör förtydliga för Arbetsförmedlingen att myndigheten ska genomföra samråd med facklig organisation inför varje arbetsplatsförlagd anvisning, även vad gäller nystartsjobb, och tillkännager detta för regeringen.

9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör förtydliga för Arbetsförmedlingen att den fackliga organisationens yttrande alltid noga bör övervägas i myndighetens beslut om arbetsplatsförlagd anvisning och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ge Arbetsförmedlingen i uppdrag att tydliggöra sina rutiner vad gäller för- och efterhandskontroll av arbetsgivare som tar emot subventioner, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ge Arbetsförmedlingen utökade möjligheter att kontrollera arbetsgivare som anställer personal med subventioner, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att sanktioner ska kunna utkrävas mot arbetsgivare som inte uppfyller överenskomna kriterier eller missbrukar anställningsstöden för att minska sina personalkostnader och få konkurrensfördelar, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att arbetsgivare som anställer personer med subventioner ska vara skyldiga att utfärda ett arbetsintyg till den anställde när anställningen upphör och tillkännager detta för regeringen.

2018/19:621 av Carina Ödebrink och Peter Persson (båda S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om arbetslöshetsförsäkringen och tillkännager detta för regeringen.

2018/19:660 av Rasmus Ling (MP):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om obligatorisk arbetslöshetsförsäkring och tillkännager detta för regeringen.

2018/19:693 av Helena Bouveng (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av sänkta trösklar till arbetsmarknaden för personer med funktionsnedsättning och tillkännager detta för regeringen.

2018/19:781 av Lotta Finstorp (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheterna för arbetslöshetskassorna att erbjuda sina medlemmar insatser som kan bidra till att förhindra att de blir arbetslösa och tillkännager detta för regeringen.

2018/19:784 av Ann-Britt Åsebol (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av att stärka insatser för att fler personer med funktionsnedsättning ska kunna komma i arbete och tillkännager detta för regeringen.

2018/19:785 av Ann-Britt Åsebol och Elisabeth Björnsdotter Rahm (båda M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av att konkurrensutsätta Arbetsförmedlingen och tillkännager detta för regeringen.

2018/19:794 av Ann-Britt Åsebol och Lotta Finstorp (båda M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av att förbättra äldres villkor och möjligheter på arbetsmarknaden och tillkännager detta för regeringen.

2018/19:856 av Carina Ståhl Herrstedt m.fl. (SD):

10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att införa någon form av flexjobb för den som har väsentligt eller permanent nedsatt arbetsförmåga på grund av funktionsnedsättning eller sjukdom, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Samhällska återgå till sitt kärnuppdrag och tillkännager detta för regeringen.

2018/19:860 av Edward Riedl (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att införa en obligatorisk arbetslöshetsförsäkring och tillkännager detta för regeringen.

2018/19:1056 av Isak From och Björn Wiechel (båda S):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att öka arbetstagarnas möjlighet till kompetensutveckling och tillkännager detta för regeringen.

2018/19:1081 av Patrik Engström m.fl. (S):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga ett system för kompetensutveckling i arbetslivet och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga riktade satsningar för att stärka industriföretagens kompetenser och tillkännager detta för regeringen.

2018/19:1107 av Erik Bengtzboe (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av att reformera Arbetsförmedlingen och möjligheten att införa en jobbpeng och en avreglering på området som möjliggör för fler aktörer att förmedla jobb och tillkännager detta för regeringen.

2018/19:1127 av Sten Bergheden och Camilla Waltersson Grönvall (båda M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av att se över möjligheterna att öppna privata arbetsförmedlingar i Sverige och tillkännager detta för regeringen.

2018/19:1153 av Malin Larsson och Jasenko Omanovic (båda S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om arbetsmarknad för personer med funktionsvariationer och tillkännager detta för regeringen.

2018/19:1162 av Joakim Sandell m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stävja missbruk av subventionerade anställningar och tillkännager detta för regeringen.

2018/19:1164 av Ida Karkiainen (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att höja kunskapen bland offentliga arbetsgivare gällande syn- och övriga funktionsnedsättningar och tillkännager detta för regeringen.

2018/19:1430 av Josefin Malmqvist (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av att lägga ned Arbetsförmedlingen och tillkännager detta för regeringen.

2018/19:1437 av Josefin Malmqvist och Niklas Wykman (båda M):

4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Arbetsförmedlingens arbetsmarknadsutbildningar bör slopas och tillkännager detta för regeringen.

2018/19:1466 av Per Lodenius (C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ta fram åtgärder för att förbättra möjligheterna för personer med funktionsnedsättning att driva eget företag och tillkännager detta för regeringen.

2018/19:1471 av Solveig Zander och Anders Åkesson (båda C):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förtydliga regelverket så att egenanställda har rätt till a-kassa vid deltidsarbetslöshet på samma sätt som andra anställda och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Arbetsförmedlingen bör informera arbetssökande om egenanställning, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2018/19:1765 av ClasGöran Carlsson och Monica Haider (båda S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om karensdagarna i arbetslöshetsförsäkringen och tillkännager detta för regeringen.

2018/19:1812 av Marianne Pettersson m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en inkluderande arbetsmarknad och tillkännager detta för regeringen.

2018/19:1837 av Jan Ericson (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att öppna för möjligheten att driva alternativa arbetsförmedlingar och tillkännager detta för regeringen.

2018/19:2027 av Azadeh Rojhan Gustafsson m.fl. (S):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det arbetsintegrerande sociala företagandet bör vara en viktig resurs för arbetsmarknadspolitiska insatser och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör verka för att de arbetsintegrerande sociala företagen får bättre förutsättningar än i dag att vara långsiktigt hållbara arbetsgivare och tillkännager detta för regeringen.

2018/19:2034 av Gulan Avcı m.fl. (L):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kommittédirektiv 2018:8 bör utvidgas och även inkludera att utreda hur en inkomstgrundad arbetslöshetsförsäkring kan bli obligatorisk och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kommittédirektiv 2018:8 bör utvidgas och även utreda hur de befintliga a-kassorna kan slås ihop till en statlig aktör och tillkännager detta för regeringen.

2018/19:2053 av Jan Björklund m.fl. (L):

19. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att samla ansvaret för att slussa ut unga med funktionsnedsättning på arbetsmarknaden, inklusive ansvaret för aktivitetersättningen, hos en myndighet och tillkännager detta för regeringen.
20. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att de arbetsmarknadspolitiska stöden för personer med funktionsnedsättning bör bli färre men mer flexibla och tillkännager detta för regeringen.

2018/19:2064 av Gulan Avci m.fl. (L):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillsätta en utredning för att undersöka hur det offentliga kan underlätta för företag att investera i personalens kompetensutveckling och tillkännager detta för regeringen.

2018/19:2141 av Joakim Sandell m.fl. (S):

6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en nationell strategi för att öka intresset för gymnasiala vård- och omsorgsutbildningar och tillkännager detta för regeringen.

2018/19:2296 av Åsa Lindhagen m.fl. (MP):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behov av definition av arbetsintegrerande sociala företag i lag och tillkännager detta för regeringen.

2018/19:2327 av Åsa Lindhagen (MP):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om stärkta möjligheter på arbetsmarknaden och tillkännager detta för regeringen.

2018/19:2539 av Peter Helander och Helena Lindahl (båda C):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att göra det lättare för företagare att anställa och tillkännager detta för regeringen.

2018/19:2547 av Rickard Nordin (C):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över snedvridningarna i arbetslöshetsförsäkringarna för företagare och blivande företagare och tillkännager detta för regeringen.

2018/19:2595 av Jan Björklund m.fl. (L):

5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kravet på kollektivavtal avseende yrkesintroduktionsanställningar bör tas bort och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kravet på kollektivavtal eller motsvarande avseende nystartsjobb bör tas bort och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att rutinerna för lönestöden bör ses över för att företag inte ska överbelastas med byråkrati och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att undanträngningseffekter av lönestöd bör utredas och tillkännager detta för regeringen.

2018/19:2660 av Sultan Kayhan (S):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över hur omställningsstöd kan möjliggöras för individer som är i behov av det för att kunna återgå i arbete efter sjukskrivning och tillkännager detta för regeringen.

2018/19:2680 av Mathias Tegnér och Fredrik Lundh Sammeli (båda S):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga höjda tak i a-kassan och tillkännager detta för regeringen.

2018/19:2690 av Roland Utbult m.fl. (KD):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör utreda huruvida det bör införas en författningsreglerad definition av arbetsintegrerande sociala företag och tillkännager detta för regeringen.

2018/19:2735 av Camilla Brodin m.fl. (KD):

21. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att göra ett digitalt kunskapslyft och tillkännager detta för regeringen.

2018/19:2740 av Leila Ali-Elmi (MP):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda hur ungdomsarbetslösheten i socioekonomiskt utsatta grupper kan minskas och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en jobbsatsning för minskad ungdomsarbetslöshet särskilt riktad till

ungdomar i utsatta områden, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2018/19:2807 av Jessica Polfjärd m.fl. (M):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att arbetslöshetsförsäkringen bör förändras för att bli en effektiv omställningsförsäkring och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tiden med statlig ersättning vid arbetslöshet bör begränsas till tre år och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kommunerna bör ta över huvudansvaret för personer som varit arbetslösa i mer än tre år, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett förenklat regelverk för subventionerade anställningar och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att pröva möjligheten för Samhall att erbjuda tillfälliga anställningar inom ramen för grunduppdraget och tillkännager detta för regeringen.
19. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en nationell studie- och jobbrådgivning och tillkännager detta för regeringen.
22. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om reformer för att fler ska våga prova på att starta företag eller att bli egenanställda och tillkännager detta för regeringen.

2018/19:2842 av Martin Ådahl m.fl. (C):

4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att göra om Arbetsförmedlingen i grunden och att i dess ställe införa en arbetsförmedlarpeng och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över dagens olika anställningsstöd för att fokusera på de effektivare nystartsjobben och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheterna att avskaffa extratjänsterna och ersätta dem med effektivare åtgärder och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheterna att tillsätta en självständig och opartisk arbetsmarknadskommission för att vidareutveckla den svenska modellen för morgondagens arbetsmarknad och tillkännager detta för regeringen.

2018/19:2860 av Solveig Zander m.fl. (C):

4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att möjligheterna till omställning från ett arbete till ett annat bör förbättras genom en mer flexibel arbetsmarknad med bättre system för omställning och tillkännager detta för regeringen.

2018/19:2883 av Lotta Finstorp m.fl. (M, C, KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utse Sörmland till ett pilotlän för samverkansinsatser mellan myndigheter och näringsliv i syfte att minska arbetslösheten bland grupper som i dag står långt ifrån arbetsmarknaden, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2018/19:2900 av Jessica Rosencrantz m.fl. (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att återuppta trepartssamtalen mellan staten och arbetsmarknadens parter i syfte att hitta en modell för kompetensutveckling som främjar omställning och ett livslångt lärande i offentlig såväl som privat sektor, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2018/19:2992 av Christian Carlsson m.fl. (KD):

9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avveckla Arbetsförmedlingen i dess nuvarande form och tillkännager detta för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kräva kollektivavtal för nystartsjobben och tillkännager detta för regeringen.
19. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda förutsättningarna för att införa ankarjobb som sysselsättning till långtidsarbetslösa och tillkännager detta för regeringen.